ЗАХОДНЕБЕЛАРУСКАЯ ГРАМАДЗКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ЗАСНАВАНА Ў 1920 г.

ПАГОНЯ

№ 27 (126) 21 - 27 ліпеня 1995 г. Кошт 600 рублёў

А.ЛУКАШЭНКА: «Я БЫЎ САВЕЦКІМ ЧАЛАВЕКАМ...» - ст. 2.

ЯК ДЗЯРЖАВА «ПАДТРЫМАЛА» ТАКСІСТАЎ - ст. 3.

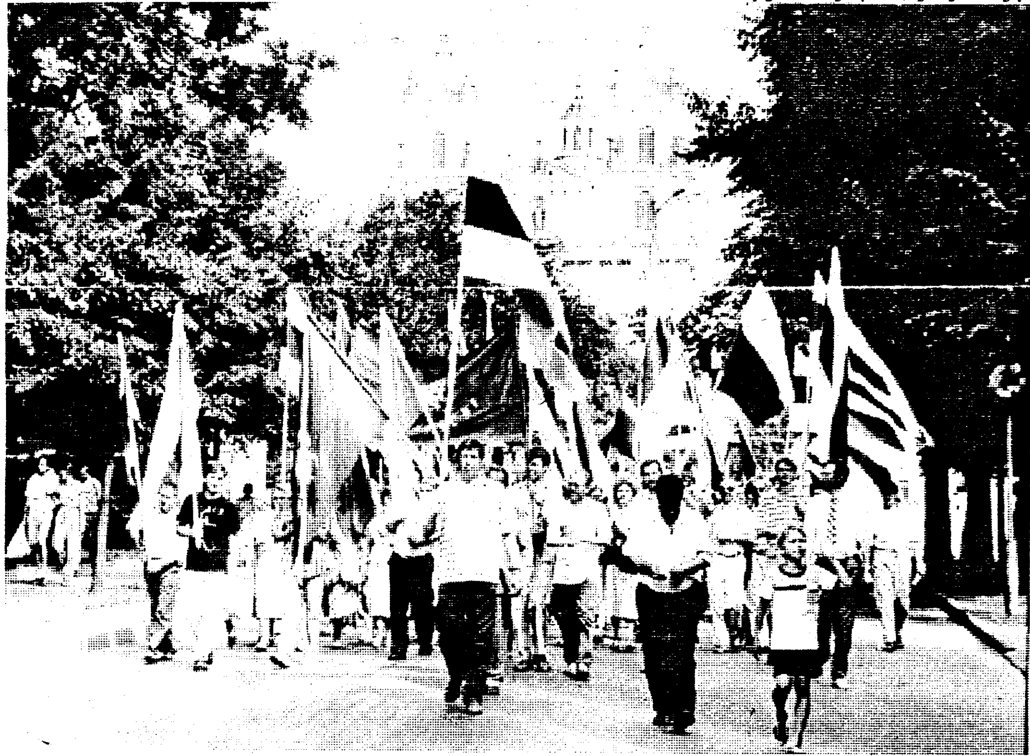
БЕЛАРУСЫ АЎСТРАЛІІ ЗАКЛІКАЮЦЬ... - ст. 4.

ПРАГРАМА ТЭЛЕБАЧАНЬНЯ НА ТЫДЗЕНЬ: Менск – Варшава – Масква.

СЬВЯТА ЗЬЯДНАЛА ЛЮДЗЕЙ

У кожнага народу ёсьць падзеі, якія сталі паваротнымі момантамі ў гісторыі яго краіны. А ў кожнай краіне ёсьць месцы, існаваньне якіх сьведчыць аб велічнасьці народу. Калі рускім нагадаць пра Барадзіно, яны адразу ўспомняць, што там атрымалі перамогу іх продкі, адстаяўшы незалежнасьць дзяржавы. Такое ж значэньне для палякаў і летувісаў мае Грунвальд. Беларусы, дакладней, значная іх частка, дагэтуль ня ведаюць, што адбылося там у 1410 годзе, быццам няма ў іх гістарычнай памяці. Таму ня дзіўна, што Менскі гарвыканкам ня даў згоду на сьвяткаваньне 585-х угодкаў перамогі саюзнага беларуска-польска-літоўскага войска пад Грунвальдам над тэўтонскімі рыцарамі. Дзякуй Богу, Гарадзенскі гарвыканкам паступіў інакш, дазволіўшы правесьці ўрачыстасьць.

І сьвята атрымалася. Пачалося яно з набажэнства ў Каложскай царкве і імшы ў Бернардынскім касьцёле. Затым у тэатры лялек адбылося ўрачыстае паседжаньне. Кандыдат гістарычных навук А.Краўцэвіч, кіраўнік Фонду культуры Летувы, старшыня "Саюдзіса" Р.Батура, кандыдат медыцынскіх навук А.Майсяёнак, намесьнік старшыні Саюзу палякаў на Беларусі Т.Малевіч, старшыня Рускага таварыства Ю.Сіманаў нагадалі пра падзеі 585-гадовай даўніны, пра тое, як продкі беларусаў, летувісаў і палякаў на працягу некалькіх стагоддзяў супрацьстаялі агрэсіі з захаду, набываючы досьвед, каб спыніць новую навалу, але ўжо з усходу.

Прысутныя хвілінай маўчаньня ўшанавалі памяць тых, хто паклаў свае галовы шэсьць стагоддзяў таму за тое, каб на зямлю Беларусі да 1914 года не ступіла нага тэўтонца.

Пасьля ўдзельнікі сьвята пад дзяржаўнымі сьцягамі Летувы і Польшчы, нацыянальнымі сьцягамі Беларусі прайшлі калонай праз цэнтр горада. Асабліва сьвяточны настрой быў у летувіскіх артыстаў. Падчас шэсьця яны ня толькі сьпявалі, але і танцавалі.

Ля Новага замка адбылося адкрыцьцё помніка Вітаўту Вялікаму. Скульптура два гады таму была падорана Беларускаму фонду культуры Фондам культуры Летувы, і зараз асьвечана настаяцелем Каложскай царквы айцом Анатолем і ксяндзом віленскага касьцёла Добрай надзеі Ёнасам. Старшыня Гарадзенскага вабласнога аддзяленьня Беларускага фонду культуры С.Габрусевіч адзначыў, што з адкрыцьцём помніка былі вялікія цяжкасьці, шмат разоў пераносіліся тэрміны, нават планавалася, каб у гэтым прынялі ўдзел беларускі і летувіскі прэзідэнты.

Р.Батура наведаміў, што летувіскі народ шмат паставіў помнікаў князю Вітаўту, і падарунак Фонду культуры, на яго думку, павінен нагадаць аб дружбе народаў і яе цане для незалежных Летувы і Беларусі. А Ю.Сіманаў выказаў упэўненасьць, што помнік стаў навякі і будзе сімвалізаваць дружбу народаў.

На адкрыцьці помніка выступілі таксама першы сакратар Пасольства Летувіскай Рэспублікі на Беларусі Г.Шюліс, Генеральны консул Рэспублікі Польшча ў Беларусі М.Машкевіч, старшыня Гарадзенскай Рады БНФ К.Жынь.

Апагеям сьвята стаў канцэрт ля Новага замку. Выступленьне фальклёрных ансамбляў з Вільні "Апініс" ("Хмень") і "Каданіс" ("Ядловец"), этнаграфічнага ансамбля "Пелеса" з Воранаўскага раёна, татарскага нацыянальнага ансамбля "Кубелягім" ("Бабачка"), польскага хору "Глос з-над Нёмна", вядомага гарадзенскага барда В.Шалкевіча нагадала, што толькі разам народы здольны пераадолець цяжкасьці.

А.ДУК

Фатаграфаваў Я.ВАНЮКЕВІЧ

ПАТРЫЯРХ ЕДЗЕ НА ГАРАДЗЕНШЧЫНУ

23-25 ліпеня Гарадзеншчыну наведае Патрыярх усея Русі Алексій II. У першы дзень ён пабывае на Іўеўшчыне, дзе сустрэнецца з прыхаджанамі Сьвята-Пакроўскага прыходу. Потым прыбудзе ў Горадню, дзе наведае Сьвята-Багародзіцкі жаночы манастыр, у якім адбудзецца малебен.

На наступны дзень Уладыка ўскладзе вянок на вайсковых могілках, прыме ўдзел у літургіі ў Свята-Пакроўскім саборы, асьвеціць хрысьціянскі храм у гонар Сьвятой Вольгі, а таксама сустрэнецца са старшынёй Гарадзенскага аблвыканкаму А.Дубко і з грамадзкасьцю ў драмтэатры.

25 ліпеня Патрыярх усея Русі Алексій II наведае Каложскую царкву і ад'едзе на Берасьцейшчыну.

А.ДУК

ДЗЕНЬ 27 ЛІПЕНЯ ЯШЧЭ НЕ ЗАБАРОНЕНЫ

Напярэдадні чарговай гадавіны дня незалежнасьці Беларуская Нацыяналістычная Арганізацыя "Правы Рэванш" прыняла заяву, у якой, у прыватнасьці, гаворыцца: "27 ліпеня 1991 году была абвешчана незалежнасьць Рэспублікі Беларусь. Патрыёты Бацькаўшчыны ўспрынялі гэтую падзею як дар нябёсаў, як ласку Бога нашага адзінага. Але не зразумелі значнасьці і персьпектыўнасьці гэтага акту фарысеі і слабыя духам, маралізатары ад палітыкі, маладыя і старыя "згоднікі". У выніку мы маем сёньня беззаконны ўладаў, гвалт над беларускім нацыянальным жыцьцём, над нашым беларускім духам. Дзень 27 ліпеня яшчэ не забаронены. Няхай жа ён стане днём адзіных дзеяньняў права-патрыятычных беларускіх сілаў. У гэты дзень "Правы Рэванш" у саюзе з іншымі арганізацыямі праводзіць шэсьце з пачаткам на прасьпекце імя Ф.Скарыны ад пл.Незалежнасьці да пл.Я.Коласа".

С.ТУМАРНІК

БЯСКОНЦАЕ «ОСВОБОЖДЕНИЕ»

Па неафіцыйных зьвестках гарадзенскія ўлады сьпярша мелі намер узяць удзел у сьвяткаваньні Грунвальдзкай бітвы.

Меркавалася нават падтрымка духавога аркестра, планавалася разгарнуць гандаль харчовымі таварамі. Але пасьля па "сьпіралі" паступіла распараджэньне займацца "освобождением" (16 ліпеня - дзень вызваленьня горада ад фашыстаў), а не ўсялякімі "националистическими акциями". Амаль кожны тыдзень сьвяткуецца *Вялікая Піррамога*, што ўсё болей нагадвае баляваньне на касьцях. Вось ужо сапраўды, няма нічога цяжэйшага, чым вызваляцца ад "вызваляльнікаў". А адзначэньне ўгодкаў Грунвальду ўдалося. Нават без дзяржаўных піражкоў. Дзякуй уладам і за тое, што не перашкаджалі.

Марцін КАЛАМУТНЫ

«КАРАЛЕЎСКІЯ» АПЕТЫТЫ КАНТРОЛЬНАЙ СЛУЖБЫ

Камісія па навуцы, народнай адукацыі, культуры і выхаваньні Гарадзенскага аблсавету згадзілася перадаць Кантрольнай службе прэзідэнцкай адміністрацыі ў вобласьці 2-х павярховую каменіцу на тэрыторыі Новага каралеўскага замку. Пасьля спрэчак члены камісіі ўсё ж здаліся.

У замку некалі мясьціўся абкам КПБ. А паводле вядомай пастановы Саўміна ўся былая партмаёмасьць перадаецца ўстановам культуры, аховы здароўя і дзіцячым. У замку цяпер музей і абласная бібліятэка. А гэты будынак хацелі выкарыстаць пад аддзел рэдкай кнігі. Аднак кіраўнік кантрольнай службы сп.Гараеў ведаў як націснуць на членаў камісіі. Каменіца перадаецца яму ў арэнду на 5 гадоў. Цяпер пры жаданьні можна будзе нават зрабіць кабінет у пакоі, дзе некалі начаваў Пётр Машэраў. Рэч у тым, што ў гэтым доме быў некалі абкамаўскі гатэлік, і там нават захавалася ўрадавая сувязь. Дагэтуль кантрольная служба мясьцілася ў былым палацы Каралеўскага віцэ-адміністратара, але там ёй стала зацесна.

Адзінае, што будынак гэты негістарычны, пабудаваны напачатку 50-х гадоў. Да апошняга часу ў ім мясьціўся Прыёрбанк.

В.ВАСІЛЕВІЧ

НА КАРЫСЬЦЬ ПАЖАРНАЙ БЯСЬПЕКІ

Гарадзенскія пажарныя зьвярнуліся з прапановай да мясцовых уладаў не будаваць у Горадні і іншых гарадах вобласьці будынкі вышэй дзесяці паверхаў.

Прычына самая трывіяльная - пажарныя ня маюць адпаведнага абсталяваньня, каб тушыць пажары ў высотных дамах.

На сёньня ў вобласьці пабудваў павышанай павярховасьці 39, 37 з іх знаходзіцца ў вабласным цэнтры.

БАНК ПЕРАТВАРЫЎСЯ Ў ФІЛІЯЛ

Аднайменны камерцыйны акцыянерны банк міжгаліновага будаўнічага канцэрна "Маналіт" у Горадні перастаў існаваць.

На агульным сходзе акцыянераў вырашана спыніць фінансава-крэдытную дзейнасьць банка і перадаць яго актывы аднаму з камерцыйных банкаў Горадні.

Г.ДАМІНІКАНСКІ

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

Мінуў год з часу перамогі на прэзідэнцкіх выбарах А.Лукашэнкі. Падводзячы вынікі першага года свайго праўленьня, прэзідэнт Беларусі ў гутарцы з карэспандэнтам Белінфарма і Інтэрфакса сказаў: "Лічу сябе дзяржаўным чалавекам".

Прапаноўваем паважаным чытачам вытрымкі з інтэрв'ю Аляксандра Лукашэнкі, Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Адаму Міхніку - рэдактару "Газеты выборчай".

Інтэрв'ю ў прэзідэнта Беларусі я ўзяў 12 красавіка перад полуднем... Сёньня для дэмакратычнай беларускай інтэлігенцыі Лукашэнка ўяўляе пагрозу. Баяцца яго папулізму і блізкай сувязі з Масквой. Баяцца яго агульнаславянскіх лозунгаў і супраціву парламантарызму. Шмат хто з блізкіх супрацоўнікаў Лукашэнкі, якія былі вядомыя сваімі дэмакратычнымі і рэфарматарскімі поглядамі, у апошні час пакінулі свае пасады. Прэзідэнт абвінавачваецца за свае антыдэмакратычныя і яўна прамаскоўскія погляды. Усе, аднак, прызнаюць, што значная частка беларускай грамадзкасьці падтрымлівае Лукашэнку. Польскага суразмоўцу погляды Лукашэнкі нярэдка шакіруюць. Таму я лічу за лепшае слухаць, што мяркуе аб сьвеце кіраўнік суседняй дзяржавы, чым удавацца з ім у палеміку. Хоць язык у мяне і сьвярбеў...

Я БЫЎ САВЕЦКІМ ЧАЛАВЕКАМ

Прэзідэнт: ... Ці пан ведае, якія намеры маюць нацыяналісты ў Гарадзенскай вобласьці? Ніякіх палякаў, ніякіх польскіх школ - толькі беларускія. Прыязджаю туды, а палякі мне і кажуць: "Аляксандр Рыгоравіч, чаму Вы ня хочаце дапамагчы палякам?" Адказваю: я вас падтрымліваю. Зьяўляецеся каталікамі, хочаце будаваць касьцёлы. Ужо столькі збудавалі, што праваслаўныя пачынаюць біць трывогу: каталіцызм наступае і г.д. А я зусім нядаўна заявіў: праваслаўныя ня маюць права абмяжоўваць каталіцкай веры, каталікі - праваслаўнай. Гэтае правіла імкнуся захаваць пры будаўніцтве сьвятыняў і ў справе мовы.

Чаму паляк ня можа вучыць дзяцей на той мове, на якой жадае: на ангельскай, на польскай, на расейскай? Ня ўсе павінны вучыцца па-беларуску...

А.М.: Але Вы маеце намер вярнуць савецкую сімволіку.

Прэзідэнт: У нацыянальнай беларускай дзяржаве толькі некалькі месяцаў абавязвала "Пагоня", бел-чырвога-белы сьцяг. А гэтая сімволіка пратрымалася 70 гадоў.

А.М.: Але гэта не была незалежная Беларусь, толькі адна з рэспублік таталітарнага СССР.

Прэзідэнт: Яшчэ невядома, калі мы былі больш сувярэннымі і незалежнымі: тады ці цяпер...

А.М.: У Маскве ня раз даводзілася чуць, што няма такой нацыянальнасьці, як беларусы. Чым адрозьніваецца расеец, які жыве ў беларускай дзяржаве, ад расейскамоўнага беларуса?

Прэзідэнт: Ёсьць беларуская нацыянальнасьць, карані нашага народа сягаюць вельмі глыбока. Але ў апошнія часы, калі нас кансалідавалі, асабліва з расейскім народам, што цяпер цяжка вызначыць, хто зьяўляецца расейцам, а хто рускамоўным беларусам. Ментальнасьць падобная, цяжка акрэсьліць граніцы. У маёй адміністрацыі ёсьць шмат людзей расейскай нацыянальнасьці - многія з іх адданыя ідэі незалежнасьці дзяржаўнай больш, чым беларусы.

А.М.: А якая была Ваша нацыянальнасьць, калі Вы былі дырэктарам: расейская, беларуская, ці савецкая?

Прэзідэнт: Так, я быў савецкім чалавекам. Па сутнасьці зьяўляюся інтэрнацыяналістам, вельмі люблю іншыя народы, паважаю іншыя народы. Не магу пагадзіцца, калі чалавека паніжаюць на падставе нацыянальнасьці. Але не пераношу, калі нейкія народы, ці нацыянальнасьці маюць нерэальныя прэтэнзіі. Люблю спакой у гэтай галіне, так як нацыянальныя праблемы, калі іх разьдзьмухваць, вядуць сапраўды да грамадзянскай вайны.

А.М.: Як разумець сфармуляваньне ў Вашай дэкларацыі: "Трэба выкараніць на Беларусі ўсе нацыяналізмы"? Ці таксама расейскі нацыяналізм?

Прэзідэнт: Даўней можа крыху недаацэньвалі нашых нацыянальных беларускіх каранёў, надта разьдзьмухвалі ўсё тое, што савецкае. А цяпер назіраем адваротнае! Назіраецца ня толькі перабольшваньне нашых каранёў, але і проста фальсіфікацыя. Беларусам прыпісваецца тое, чаго ўвогуле не было.

А.М.: Напрыклад?

Прэзідэнт: Што Беларусь - гэта пуп сьвету. Што Польшча, ці Літва - гэта толькі дадаткі да нашай дзяржавы. Што Смаленск і Пскоў - гэта наша зямля. Віленшчына, Беласточчына - усё наша! Гэта ненармальна, супярэчыць здароваму сэнсу.

А.М.: Маю двух любімых беларускіх пісьменьнікаў. Адзін, Сакрат Яновіч, жыве ў Польшчы. Другі - у Менску, завуць яго Васіль Быкаў. Калі чытаю іх кніжкі, адчуваю, што баюся, быццам беларускі народ зьнікне, адбудзецца яго канчатковая асіміляцыя з Расеяй. Ці Вы гэтага не баіцеся?

Прэзідэнт: Мне здаецца, што няма падстаў для трывогі. Васіль Быкаў зьяўляецца таксама і маім любімым пісьменьнікам, але не падзяляю яго палітычных поглядаў. Тым больш, што апошнім часам ён заяўляе зусім фантастычныя рэчы. Ці чыталі Вы яго апошняе выступленьне? Гэта насычаныя нянавісьцю палітычныя дэкларацыі. Нядаўна далучыўся да Беларускага Народнага Фронту, да Пазьняка, і яго сёньняшняя ідэалогія трымае кірунак нацыянал-фашызму. Што здарылася з гэтым таленавітым пісьменьнікам? А можа маглі б разам супрацоўнічаць, каб наша нацыянальная сьвядомасьць не загубілася.

Тое, што народнае, ніколі не загіне...Толькі недалёкія палітыкі могуць зьнішчыць тое, што народнае, уласнае, свае карані. Але ўзвышацца над іншымі культурамі, пры тым над польскай культурай - гэта таксама абсурд.

А.М.: Ці не баіцеся Вы экспаньсіі польскага каталіцкага касьцёла на Беларусі?

Прэзідэнт: Не дапушчу да экспаньсіі аніякага веравызнаньня. Ад гэтага залежыць стабільнасьць нашай дзяржавы. Маем 15 адсоткаў каталікоў і 80 адсоткаў праваслаўных. Вось такая раўнавага, якую ўлады павінны падтрымліваць. Чаго ж мне баяцца? Не дапускаю, каб палякі, грамадзяне нашай рэспублікі, цераз рэлігію хацелі выклікаць дэстабілізацыю на Беларусі. Яны нарадзіліся тут, і тут памруць. Гэта іх зямля...

А.М.: Апошняе пытаньне. Якая на Ваш погляд павінна быць Польшча, Беларусь і Расея 1 студзеня 2000 года?

Прэзідэнт: Без танкаў, без узбраеньняў, без граніц...

А.М.: Гэта немагчыма. Папрашу зрабіць больш рэалістычны прагноз.

Прэзідэнт: Хачу, каб паміж намі былі добрыя адносіны. Каб было як мага менш сітуацый, калі мы не разумеемся, меней такіх пытаньняў, якія мне задаеце. А калі ёсьць праблемы, то лепш прыехаць і так чыста па-людзку, бяз злосьці, іх высьветліць. Ня так, як асобныя польскія журналісты. Падчас выбарчай кампаніі я іх прымаў, аб усім расказаў. А яны потым спаткаліся з нашымі журналістамі і, ведаеце, што казалі? Што Лукашэнка гэта нейкі вар'ят, ненармальны прэзідэнт...

"Gazeta Wyborcza" N 101
19 красавіка - 1 траўня 1995 г.
ПЕРАКЛАЎ В. ІВАНОЎСКІ.

ДЗЬВЕ ГІПОТЭЗЫ НА ДЗЬВЕ ВЫБАРЧЫЯ ЗАГАДКІ

Прайшоўшыя выбары паставілі два пытаньні: чым растлумачыць ў цэлым нізкую актыўнасьць выбаршчыкаў (у тых акругах, дзе не была дапушчана фальсіфікацыя - 25-45%) і чым растлумачыць, што на гэтым пасіўным фоне адносна высокую актыўнасьць праявілі людзі пенсійнага і перадпенсійнага ўзросту (пенсіянераў сярод выбаршчыкаў было каля 25%, а сярод прыйшоўшых галасаваць іх аказалася больш 50%)?

Сутнасьць любога грамадзкага феномену трэба шукаць у першую чаргу ў сацыяпсіхалагічнай сферы. А тут ключавым момантам зьяўляецца леташняе абраньне "на ура" таварыша Лукашэнкі ў якасьці прэзідэнта Беларусі. Спадзяваньні на яго ў значнай часткі насельніцтва адпавядалі колькасьці ды памеру Лукашэнкавых абяцаньняў, а таксама інтэнсіўнасьці дзейнасьці "шасьцёрак", якія распаўсюджвалі чуткі (галоўным чынам у чэргах і ў транспарце) пра "перавагі" менавіта гэтага прэтэндэнта.

Але, прайшоў год, і аказалася, што заводы не "запушчаны", а спыняюцца яшчэ больш; ніводзін карупцыянер з ліку 70, якія акружалі Кебіча, за краты не папаў, заробкі адносна цэнаў ня выраслі; карупцыя працягвае квітнець, злачыннасьць расьце і г.д. Затое ў газетах зьявіліся "белыя плямы"; былі зьбіты пратэставаўшыя дэпутаты (маючыя, дарэчы, дэпутацкую недатыкальнасьць); быў навязаны нікому не патрэбны рэферэндум; прэзідэнт са сваёй жонкай ня жыў.

У падсьвядомасьці выбаршчыкаў, галасаваўшых за Лукашэнку (такіх, нагадаю, было 50%), пачало фармавацца адчуваньне, што адбылося нешта ня тое, на што яны разьлічвалі. Гэтае адчуваньне з кожным месяцам станавілася ўсё больш упартым і афармленым. Адсюль здавалася, што ўжо цяпер грамадзяне Беларусі сьвядома пойдуць на выбары, каб, абраўшы прадстаўнікоў БНФ (супраць якіх весь час агітаваў Лукашэнка), адпомсьціць прэзідэнту за падманутыя надзеі.

"Але, каб так зрабіць,.. трэба спачатку самому сабе прызнацца, што мяне зноў абдурылі". І вось тут крыецца сутнасьць. Прызнацца ў гэтым большасьць людзей ня здольныя. Так пабудавана людзкая псіхіка, што звыклы чалавек у саіх памылках гатоў вінаваціць каго заўгодна, толькі не сябе.

Выкарыстаўшы гэта, ўладзе ўдалося сфармаваць галоўную думку: "На выбары ўвогуле ня трэба ісьці. Усе яны аднолькавыя, толькі б дарваціца да ўлады...".

Нізкая выбарчая актыўнасьць была формай пратэсту, але такой, якая зноў была выгадна рэжыму.

Чаму ж тады на выбары так актыўна ішлі пенсіянеры?

А яны, па падказцы камуністаў, ішлі змагацца за сваё таннае жытло, бясплатны праезд, разьмеркавальнікі, іншыя прывілеі ды ільготы. І іх цяжка вінаваціць, бо многія з іх, сумленна прапрацаваўшы ўсё жыцьцё, але на старасьць так нічога і не зарабілі. Многія з сучасных ветэранаў разумеюць, што тыя ж камуністы вялі іх ня той дарогай. Але што ім рабіць зараз? Калі наш пенсіянер згубіць тое, што мае, дык не вядома, ці здолее ён не галадаючы дажыць да сьмерці. Таму актыўнасьць прадстаўнікоў дадзенай сацыяльнай групы была формай змаганьня за сваё далейшае існаваньне.

Але, у той жа час, іх жа цяжка і не вінаваціць, бо на прывілеі ды ільготы старэйшага пакаленьня павінна працаваць моладзь і людзі сярэдняга ўзросту, для якіх, у сваю чаргу, нармальнае жыцьцё не было створана менавіта цяперашнімі пенсіянерамі.

Галасаваньне ж на карысьць камуністаў перспектыву выхаду з крызісу толькі аддаліла.

Алесь АСТРОЎСКІ.

НАД ГАРВЫКАНКАМАМ НОВЫ ФЛАГШТОК

Каля васьмі разоў (пасьля рэферэндуму) беларускія патрыёты ў Маладэчне здымалі з будынку гарвыканкаму лукашэнкаўскі "калгасна-мусульманскі" сьцяг і замянялі яго бел-чырвона-белым. Улады звольнілі вартаўніка, абрэзалі пажарную лесьвіцу, але нічога не дапамагала.

Зараз прыдумалі новае выйсьце. Паднялі лукашэнкаўскае тварэньне на высачэзны флагшток каб "праклятыя нацыяналісты" не залезьлі, бо верталётаў жа ў іх няма. Верталётаў няма, але два гаечныя ключы знойдуцца, бо флагшток у сілу беларускай абыякавасьці мацуецца ўсяго на адной трубе.

Зьміцер СЬВІСТУНОВІЧ

ПАЗІЦЫІ ПРЭЗІДЭНТАЎ НЕ СУПАЛІ

На гэтым тыдні адбыўся даўгачаканы візіт у Беларусь прэзідэнта Украіны Леаніда Кучмы. Планавалася, што сустрэча кіраўнікоў Украіны і Беларусі прывядзе да падпісаньня шэрагу важных пагадненьняў, у т.л. і мытнага па аналагу з беларуска-расейскай мытнай дамовай.

Але нечакана для прэзідэнта Лукашэнкі сп.Кучма праявіў сябе як разважлівы палітычны дзеяч, заявіўшы, што гаварыць пра стварэньне мытнага саюзу нельга без падпісаньня дамовы аб свабодным гандлі, бо ў той жа Расеі існуе пералік тавараў, увоз якіх жорстка лімітаваны ці забаронены. Зьбянтэжаны Лукашэнка, як бы ў апраўданьне, спрабаваў растлумачыць журналістам, што падпісаньне дамовы аб вольным гандлі з Расеяй будзе другім этапам у справе стварэньня беларуска-расейскага мытнага саюзу.

Але спантанныя тлумачэньні беларускага прэзідэнта на фоне аргументаванай, узважлівай пазіцыі Леаніда Кучмы выглядалі вельмі блёклa. Яно і зразумела, разумныя людзі спачатку думаюць, а затым робяць ...

Віктар ЛЮДВІКОВІЧ

ЯК ДЗЯРЖАВА «ПАДТРЫМАЛА» ПРЫВАТНЫХ ТАКСІСТАЎ

Нязвыкла пустымі ў першай палове дня 20 ліпеня апынуліся гарадзкія стаянкі таксі. З самай раніцы каля 200 таксістаў-прыватнікаў сабраліся ля будынка аблвыканкаму.

Падыйшоўшы да вiруючага натоўпу, спрабую высьвятліць, хто і дзеля чаго тут сабраўся.

"Гродзенскія хіпі!" - раздражнёна адказвае першы сустрэчны дзядзюк. Даведаўшыся, што я з "Пагоні", аднак дапамагае дабрацца да эпіцэнтру натоўпу, дзе якраз зачытваюць зварот да кіраўніцтва вобласьці: "Рашэньнем сесіі абласнога Савету ад 29 чэрвеня 1995 года N 339 прынятая стаўка фінансавага падаходнага падатку з кіроўцаў, якія займаюцца перавозкай пасажыраў на асабістым транспарце ў памеры 5 мінімальных зарплат, а менавіта 300 тыс. у месяц.

Практычна з вопыту работы папярэдніх месяцаў 1995 г. для перавозкі аднаго пасажыра затрачваецца ад 3-х да 5-ці гадзін з сярэдняй аплатай 20-25 тысячаў з паездкі. На працягу сутак можна зрабіць 2-3 рейсы з атрыманьнем прыбытку 40-70 тысячаў. Пры ўмове штодзённай працы - 1.200 тыс. у месяц, з гэтай сумы каля 300 тыс. ідзе на паліва і іншыя транспартныя выдаткі. Застаецца чысты прыбытак - 900 тыс. Зыходзячы з усяго вышэйсказанага, падаходны падатак у 12%, г.зн. 108 тысяч, а рашэньнем сесіі фінансавы падатак устаноўлены ў памеры 300 тысяч!

Зыходзячы з усяго гэтага, проста вынесьці на сесію аблсавету пытаньне аб пераглядзе гэтай пастановы.

18 ліпеня 1995 г. больш 100 подпісаў."

Даведаўшыся, што я з газеты, пачынаюць адзін за другім падыходзіць кіроўцы, выгаворваючы набалелае:

"Паглядзіце, тут сабраліся людзі, для якіх гэтая работа - адзіны сродак існаваньня, якога іх зараз фактычна пазбаўляюць!"

"Адкуль мы зараз возьмем 900 тысяч, каб заплаціць наперад за квартал у падатковую інсьпекцыю?"

"Кліентаў і так мала, з іх ледзь не палова - "брытыя", якія зусім ня плоцяць...".

"Схадзіце разам з нашымі прадстаўнікамі да ўладаў і напішыце, як нас душаць!".

Згаджаюся. Разам з 4 дэлегатамі рушым у аблвыканкам, у вокнах якога відаць твары цікаўных і крыху напалоханых чыноўнікаў (на чыю галаву Бог пашле?).

Дзяжурны міліцыянт накіроўвае ў прыёмную аблвыканкаму, дзе праз некаторы час да нас далучаюцца прадстаўнікі фірмаў "Геміні" і "Бертэль", якія з нядаўняга часу адбілі ледзь ня ўсіх кліентаў ад дзяржаўнага таксапарку, усталяваўшы на сваіх таксі радыётэлефоны і не беручы пры гэтым з кліентаў грошай за выклік. Адразу адчулася некаторае напружаньне ў адносінах "прыватнікаў" і "радыёфікаваных" - канкурэнты ўсё ж-такі, але на прыём да намесьніка старшыні аблвыканкаму ідзём усё ж разам - праблемы адныя і тыя ж.

Адкуль узятая менавіта такая фіксаваная стаўка падатку?

У кабінеце сп.Бяляева высьвятляецца, што пры яе выпрацоўцы за аснову былі ўзятыя рэкамендацыі Савету Міністраў, якія базаваліся на вопыце працы Менскага таксапарку, а таксама дадзеныя працы гарадзенская таксапарку. Але як можна параўноўваць працу таксіста таксапарку, які асабіста не нясе ніякіх выдаткаў на ўтрыманьне машыны, з працай прыватніка, які падчас можа "таксаваць" толькі ўвечары, пасьля асноўнай сваёй працы? Як можна устанаўліваць аднолькавы падатак для прыватных таксістаў Менска, у якім больш мільёна жыхароў, і таксістаў з 300 тысячнай Горадні? Можа і для Шчучына з Мастамі будзе ўстаноўлены такі ж падатак?

Чаму ў якасьці фінансавага падатку фігуруе колькасьць мінімальных месячных зарплат?

Таксісты, як ні адна, бадай што, з катэгорый прыватных прадпрымальнікаў, з кожным павышэньнем "мінімальнай" не набываюць, а наадварот - губляюць свае грошы і нервы. Мяркуйце самі: калі сёньня мінімальная зарплата 60 тысячаў і ў якасьці падатку трэба ў месяц заплаціць 300 тысячаў, то з павелічэньнем зарплаты ў два разы аўтаматычна ўзрасьце і падатак. Але ў якога таксіста сумленьне дазволіць кампенсаваць розьніцу за кошт кліента, запрасіўшы ў яго замест 20-30 тысячаў - 40-60 тысяч? Адкуль у нашых грамадзян, большасьць з якіх жыве клопатамі пра кавалак хлеба для сям'і, знойдуцца такія грошы? Між тым, падатковыя службы, спаганяючы ўзросшы ў два разы падатак, наўрад ці будуць пакутаваць сумленьнем ...

Менавіта патрабаваньне таксістаў устанавіць падатак у цьвердай суме выклікала найбольшую заклапочанасьць чыноўнікаў аблвыканкаму і падаткавай інсьпекцыі.

"Гэта ж трэба будзе кожны месяц пераподлічваць падаткі!".

Ну, вядома, зручней прыняць на пачатку года стаўку ў пэўную колькасьць мінімальных і ня мець клопату з паперкамі (чытай - з людзьмі).

Чаму атрымалася "ўраўнілаўка"?

На гэтае пытаньне делегатам спрабаваў адказаць начальнік абласной падаткавай інсьпекцыі сп. Фірулёў, да якога транзітам праз кабінет нам. старшыні аблсавету сп. Машко мы прыйшлі. Аказваецца, дэпутаты аблсавету, прыймаючы сваё рашэньне, прадугледзелі магчымыя палёгкі для тых прадпрымальнікаў, якія дакажуць, што яны "малоимущие", у якіх дома няма замаскіраваных "Мэрсэдэсаў", 2-3 тэлевізараў ды фінскіх унітазаў. Усім таксістам (а іх у горадзе больш васьмі соцен) было прапанавана напісаць заявы з просьбай аб зьмяншэньні сумы падатку. Прапанова гэтая выглядала сьмешна: якая падаткавая інсьпекцыя залічыць у лік малазабясьпечаных уладальнікаў прыватных машын? Больш таго, яна выклікала зразумелае абурэньне.

"Чаму я, прарабіўшы больш 30 гадоў на вытворчасьці, зарабіўшы сабе пеньсію, павінен зараз прыкідвацца малазабясьпечаным і прасіць у дзяржавы міласьціну?" - пытаў адзін з дэлегатаў.

"Што нам адказаць людзям, якім ужо зараз пагражаюць судом і пазбаўленьнем патэнта, калі да 15 жніўня ня будуць заплочаныя 900 тысяч за бягучы квартал?".

"Мы ня спынімся на гэтай акцыі пратэсту! Заўтра тут будзе стаяць тысяча таксістаў!".

У рэшце рэшт, пагадзіўшыся, што пастанова N 339 патрабуе перагляду на верасьнёўскай сесіі аблсавету і нават пасварыўшыся на прысутнага ў кабінеце галоўнага распрацоўнічыка яе праекта, сп. Фірулёў у якасьці часовага вырашэньня сітуацыі на свой страх і рызыку - "Нада мной столькі кантралёраў!" - прапануе таксістам заплаціць да прызначанага тэрміну падатак у памеры 120 тысяч за месяц. Менавіта такая сума па падліках кіроўцаў на сёньня зьяўляецца рэальнай у якасьці фінансавага падатку. Акрамя таго, таксістам прапанавана ў бліжэйшыя дні падрыхтаваць свае прапановы да верасьнёўскай сесіі аблсавету.

... Вяртаемся да цярпліва чакаючых нас на працягу дзьвюх гадзін людзей. Прыступкі аблвыканкаму ў момант становяцца месцам імправізаванага мітынгу. Натоўп ажыўлена абмяркоўвае вынікі візіту і паступова разыходзіцца. Атрымаўшы "абяцанку", таксісты, аднак, так і не атрымалі адказ на галоўнае пытаньне:

ПРЫЕХАЛІ...

Для чаго ўсё гэта робіцца?

"Мы хацелі гэтым самым стымуляваць прыватнікаў, устанавіць на машыны лічыльнікі, што аўтаматычна зьнімала б праблемы кантролю за сумленнасьцю кіроўцы. У такім выпадку ня трэба было б плаціць у якасьці падатку такія грошы!". Але гэтая думка, прагучаўшая ў кабінеце сп. Фірулёва можа падацца слушнай толькі дылетанту, бо знайсьці лічыльнікі сёньня проста немагчыма. Ды і справа не ў лічыльніку (яго лёгка выключыць), а ў сумленьні кіроўцы. Дарэчы, таксісты згодны на працягу любога часу вазіць бясплатна з сабой кантралёраў, якія рэальна падлічылі б прыбытак за дзень ці за месяц і вызначылі б рэальны памер падатку.

Усё выглядае лагічным і зразумелым, калі канчатковай мэтай устанаўленьня высокага фінансавага падатку было імкненьне задушыць прадпрымальніцтва, якое сёньня стала сур'ёзным канкурэнтам дзяржаўнага сектару. Выбіваючы зараз з прадпрымальнікаў грошы, гэтак неабходныя спустошанаму выдаткамі на рэферэндум, на штучнае падтрыманьне курса рубля, бюджэту і г.д., чыноўнікі аўтаматычна пакідаюць тысячы людзей без законнага сродку здабываньня грошай, прымушаюць, па выразу аднаго з таксістаў, "ці хадзіць пад чорным сьцягам (г.зн. піратстваваць, працуючы без патэнту), ці жабраваць на дзяржаўнай службе. Вядома ж, беднымі кіраваць лягчэй...

Сп. Бяляеў, аднак, лічыць, што пытаньне стаяла аб падтрымцы прадпрымальнікаў. Што ж, "падтрымка" атрымалася адчувальнай.

Вінцук МАЛЬСКІ

КОЖНАМУ - ПА СПРАВАХ ЯГО

Імклівы час... Аляксея Нічыпаравіча Карпюка ўжо няма тры гады. Нехта пасьпеў забыць, што і быў такі. Іншы дагэтуль вымаўляе імя пісьменьніка зласьліва і зьнервавана. Бо даўся ім у знакі гэты нязломны, праўдзівы і прамы чалавек! Не пакідалі прыхадні спадзевы пераіначыць яго на свой капыл. Пугай і пернікам падахвочвалі да гэтага. Але ён рашуча адмятаў усялякае ідэалагічнае шалупіньне ... Памятаюць жа шматлікія прыхільнікі таленавітага празаіка і тыя, хто крочыў з ім поруч па жыцьці.

Трэба аддаць належнае тагачаснай "Гродзенскай праўдзе". Газета дала магчымасьць Аляксею Карпюку выказацца. Так зьявіліся допісы "Сумныя бывальшчыны" і "Каб больш было праўды" (гл. выданьне ад 5 і 20-21 кастрычніка 1989 г.). У тыя ж дні "ЛіМ" надрукаваў як бы працяг напісанага - "Варашылаўскія стралкі".

Розгалас быў вялікі. У абкам партыі паляцелі пісьмы з абурэньнем. Ці самі былыя члены КПЗБ пісалі, ці нехта вадзіў рукою састарэлых падпольшчыкаў? Вядома каму трэба, бо арганізацыя цкаваньня для сьпецыялістаў гэтай справы была звычайным заняткам. Як бы там ні рабілася, а на сьвет зьявілася пастанова абласнога камітэта кампартыі "Об обращениях и письмах ветеранов войны и труда в обком КПБ на публикации А.Н.Карпюка в газете "Гродненская правда". Побач зьмясьцілі матэрыялы партыйнага разьбіральніцтва. Адзначалася тэндэнцыйнасьць і сьпекуляцыі на памылках і перагібах, якія мелі месца. Пісьменьнік зноў трапіў пад перакрыжаваны агонь.

Давялося ўступіць у бой і Васілю Быкаву. У "Литературной газете" ён надрукаваў артыкул "В железной раковине". Між іншым, славуты лаўрэат шматлікіх прэмій дае характарыстыку Аляксею Нічыпаравічу як пісьменьніку: "Ён не належыць да ліку літаратурных зорак першай велічыні, і яго ўклад у беларускую літаратуру, мабыць, нельга назваць выдатным. Тым ня менш амаль усё напісанае ім абавязкова выклікае жывы чытацкі інтарэс, бо пабудавана на дыхтоўнай жыцьцёвай аснове, дзе нямала ад асабістага вопыту...".

Атрымаў пад дых і В.Быкаў. Не табе, маўляў, бараніць, бо сам пішаш ня тое і ня так. Па-другое, дзе-дзе, але ў Горадні ведалі дружбацкія адносіны пісьменьнікаў.

І вось тут разгортваецца трагікамедыя. Асабліва, калі глядзець з вышыні нашых дзён. Члены так званай парткамісіі па справе А.Карпюка па даўняй завядзёнцы пачалі разьбірацца ня ў сутнасьці публікацый аўтара, а шукаць супраць яго кампрамат. Высунулі два абвінавачваньні. Па-першае, з кулацкае сям'і. Пералічылі да апошняга каліва набытак бацькі пісьменьніка: меў 30 га. зямлі, 4 каровы, 2 кані, сьвіней, 40 вульляў, трымаў батрака. Адным словам, кулацкі двор. Цікава тое, што "дасьледчыкі" маёмасьці Карпюкоў былі прыхадні, якія аселі ў нашых краях пасьля вайны, і яны ня ведалі жыцьця заходне-беларускага селяніна. Але добра асвойвалі азбуку марксізму - багацея пад ногаць! Меркі спустошанай калектывізацыяй Расеі штучка прыклалі да нашага краю, агледзеўшы "гаспадарскім вокам" тутэйшыя абшары і скаштаваўшы тутэйшы хлеб ды сала.

Не пакінулі па-за ўвагай знаходжаньне Аляксея Нічыпаравіча ў канцлагеры Штутгоф вясной-летам 1943 года, адкуль вязень здолеў шчасьліва ўцячы, добра ведаючы польскую і нямецкую мовы. Пра гэта сам пісьменьнік выдатна распавёў у аповесьці "Мая Джамалунгма". Паўтарацца няма патрэбы. Што гэта за лагер і якія парадкі там панавалі, кожны можа даведацца з мемуарнай кнігі літоўскага вучонага Баліса Сруогі "Лёс багоў". Дарэчы, кніга была напісана адразу пасьля вайны, у 1946 годзе, па сьвежых сьлядах. Аўтар нагадвае пра некалькі выпадкаў уцёкаў рускіх: ці не адзін з іх А.Карпюк? Сруога прыводзіць прыклады атрыманьня ўсімі вязьнямі пасылак, асабліва тымі зьняволенымі, якія жылі на землях, далучаных да рэйха. Гарадзеншчына падпадала пад гэтае вызначэньне.

Нідзе ў пасквільных допісах не гаварылася, што А.Карпюк партызаніў, быў на фроньце, меў дзяржаўныя ўзнагароды - ордэн Чырвонага Сьцяга, Айчыннай вайны, медалі, а таксама адзнаку Польшчы - ордэн Віртуці Мілітары. Гэта зразумела, бо мэта перасьледавалася іншая - замазаць брудам, правучыць гэтым беларускіх "пісьменьнікаў", каб ведалі сваё месца і адчувалі, хто тут гаспадар.

За зьнявагу чалавечай годнасьці і гонару Аляксей Нічыпаравіч падаў у суд і выйграў, узяўшы з паклёпнікаў ... адзін рубель. Такі звычай існуе ў Францыі: паклёпнікі плацяць франк, як сімвал сваіх брудных душаў...

Напрыканцы падумалася: ці тое я напісаў? Усё больш пра складанае жыцьцё Аляксея Нічыпаравіча, ягоны характар, сутыкненьні, паразы і перамогі.

А мо так і трэба. Бо ён змагаецца і сёньня за раскрыжаваную праўду, за гонар і годнасьць сваіх землякоў, за тое, каб мы падняліся і атрэсьлі пыл...

В.ЗАДАЛЯ

ПАЖАР - ЗЬЯВА НЕБЯСЬПЕЧНАЯ

Падлічана, што ў сьвеце адначасова адбываецца 500-600 пажараў, у выніку за год іх лічба павялічваецца да 5 мільёнаў. Сваю лепту ўносіць у гэта і Беларусь. Штогод зьнішчаецца агнём 100 тысячаў квадратных метраў жыльлёвага фонду, дзесяткі тысячаў пабудоваў, тысячы тон кармоў і іншае. Толькі за апошнія пяць гадоў у рэспубліцы зафіксавана 70 тысячаў пажараў, у якіх загінула больш 2 тысячаў чалавек, яшчэ больш апечана і пакалечана.

За гэты ж час на Гарадзеншчыне адбылося 8114 пажараў са значнымі матэрыяльнымі стратамі. Загінула 263 чалавекі, у попел ператварылася 2135 пабудоў амаль 7300 тон кармоў, гаспадаркі вобласьці не далічыліся 724 галоў жывёлы. Акрамя таго, зарэгістраваны дзесяткі вытворчых аварый. Пра гэта паведаміў на брыфінгу, прысьвечанаму "Дню пажарнай аховы" начальнік упраўленьня ваенізаванай пажарнай аховы УУС аблвыканкаму А.Гуз.

На жаль, у грамадзскай сьвядомасьці ўкаранілася думка аб пажары, як зьяве выключнай і чалавек упэўнены, што бяда не закране яго асабіста. Гэта і зьяўляецца галоўнай прычынай малой увагі людзей да праблемы пажарнай бясьпекі. Непасрэдныя ж прычыны пажараў - неасьцярожнае абыходжаньне грамадзян з агнём, няспраўнасьці ў электрычных сетках і прыборах, пячным ацяпленьнем. Да гэтага трэба дадаць нізкі ўзровень культуры, пьянства, безнагляднасьць дзяцей, адзіноцтва пеньсіянераў, цяжкое матэрыяльнае становішча, неадукаванасьць насельніцтва пытаньняў пажарнай бясьпекі, прававую безадказнасьць, поўная адсутнасьць эканамічных рычагоў, якія заахвочваюць да забесьпячэньня пажарнай бясьпекі.

Садзейнічае росту пажараў і невырашаная праблема рамонту печаў і электрасетак у жыльлёвым сектары, адсутнасьць сертыфікацыі на пажарную бясьпеку прадукцыі, машын, будынкаў, тэхналогій, недасканаласьць стандартаў, норм і правіл пажарнай бясьпекі.

Хвалюе пажарных і праблема адзінокіх састарэлых людзей. У вобласьці іх колькасьць складае 30806 чалавек. І ніхто ня можа дапамагчы ім з рамонтам печак, заменай няспраўнай электрагаспадаркі. Толькі летась у вобласьці ахвярамі вогненых трагедый ужо сталі 37 чалавек, з іх 22 - пеньсіянеры і інваліды.

Востра стаіць праблема з дзецьмі. толькі 59 працэнтаў дзетак дашкольнага ўзросту наведвае дашкольныя ўстановы. Многім бацькам не па кішэні ўтрымліваць іх там. Вось і свавольнічаюць дзеці, пакінутыя без нагляду ў зачыненых кватэрах і хатах. Між тым, штогод у вобласьці да 15 працэнтаў пажараў - дзіцячыя, і 5-10 дзетак гіне ў іх.

Пьянства таксама дадае турбот пажарным. Сёлета яно стала прычынай сьмерці ў агні ўжо 17 чалавек.

Пажарная служба ўсё часьцей вымушана займацца аварыйна-выратавальнымі работамі і адной з яе функцый зьяўляецца пажарны нагляд, але гэта ўжо тэма для іншай размовы.

А.ДУК

КАНТРАКТ ЯК ПАНАЦЭЯ

У хуткім часе тэхналагічнае абсталяваньне гарадзенскага завода "Радыёпрыбор" будзе дэмантавана і перавезена на вытворчую пляцоўку ВА "Хваля".

"Вялікае перасяленьне" найперш кранулася рабочых, якія на сёньня скарачаюцца на заводзе партыямі - да 30-ці чалавек у дзень.

Аднак, рабочым, якія страчваюць свае месцы працы, адміністрацыя завода абяцае работу праз некалькі месяцаў на кантрактнай аснове.

Г.Д.

«ГЕРБАЛАЙФ» ПАДАТКОВАМУ ІНСЬПЕКТАРУ НЯ Ў КАЙФ

У берасьцейскіх камерцыйных структураў, якія займаюцца распаўсюджваньнем прадукту "Гербалайф", з пэўнага часу ўзьніклі сур'ёзныя праблемы з падатковымі ворганамі...

Каб неяк больш-менш замаскаваць сваю дзейнасьць, яны сталі вербаваць распаўсюджвальнікаў-агентаў наступным чынам. У мясцовую газету даецца аб'ява з запрашэньнем на курсы мэнэджмэнту ды маркетынгу, а калі зацікаўленыя асобы зьяўляюцца па пэўным адрасе, тады й раскрываюцца ўсе карты. Урэшце, уся гэтая "кухня" - таксама своеасаблівы курс на выжываньне падчас нашага дзікага рынку...

Х.Б.

НА ЛЯЧЭНЬНЕ - СА СВАЁЙ ПРАСЬЦІНАЮ

Хворыя Высокаўскай бальніцы, што на Камянеччыне, цяпер мусяць класьціся на лячэньне са сваім камплектам бялізны.

І не таму, што нейкі злодзей раптам скраў з медустановы прасьціны ды навалачкі, - проста бальніца з-за адсутнасьці сродкаў ня можа разьлічыцца з берасьцейскай пральняй. Зусім магчыма, што хутка хворым прапануюць прыносіць з сабою і свае лекі...

КІТАЙСКІ ПРЫЖМУР З ПРЫГЛЯДКАЮ

Пасьля таго, як Берасьцейшчыну наведала дэлегацыя з правінцыі Хубэй Кітайскай Народнай Рэспублікі, некаторыя прадстаўнікі мясцовых уладаў пасьпяшаліся пракаментаваць гэта, як досыць значную падзею.

Між іншым, кітайцы пабылі на некаторых прадпрыемствах Берасьця, Баранавічаў, Кобрыня, вялі перамовы аб "персьпектывах супрацоўніцтва". Аднак, далей размоў справа пакуль не пайшла: як заўважылі самі кітайцы, яны толькі "прыглядваліся". Магчыма, гэткім чынам дыпламатычныя госьці далі зразумець, што іх проста нічога не зацікавіла.

НА ПАЛЕСЬСІ РАДЫЯЦЫІ БУДЗЕ МЕНЕЙ?

Пункт для захаваньня радыёактыўных адходаў, які мелася збудаваць Украіна ў суседнім з Піншчынай Зарачанскім раёне Ровенскай вобласьці, пакуль будавацца ня будзе.

Гэта стала магчыма дзякуючы трывозе, якую ўзьнялі адразу пасьля падобнага рашэньня мясцовыя жыхары ды пінскія ўлады, якія дамагліся аргументаванае навуковае эксьпертызы. А яна паказала: радыёактыўны могільнік, дзякуючы "ружы вятроў", перш за ўсё нёс бы небясьпеку жыхарам беларускага Палесься.

ЯГОРЫК

ТАЎСТУНЫ Ў ГОРАДНІ

У Горадні створаны аргкамітэт па заснаваньню першага ў горадзе клуба таўстуноў.

У клуб можа быць прыняты толькі той мужчына, які пры ўзважваньні мае вагу звыш 95 кілаграмаў. Для жанчын нарматыўная вага быць членам клуба ня менш 80 кілаграмаў.

Тым, хто жадае стаць у шэрагі клуба таўстуноў, але ня мае адпаведнай вагі, сябры аргкамітэту раяць штодня піць ня меней аднаго літра піва і не займацца сэксам.

Г.КАСЬЯНОВІЧ

БЕЛАРУСЫ АЎСТРАЛІІ ЗАКЛІКАЮЦЬ

ДАРАГІЯ СУРОДЗІЧЫ!

Беларусь перажывае крызіс. Наша Бацькаўшчына пад уплывам варожых беларускаму народу сілаў апынулася ў крытычным стане, стаіць пытаньне: выжыве Беларусь ці не. Мы, беларусы Аўстраліі, заклікаем усіх беларусаў сьвету, дзе б Вы не знаходзіліся, выступіць усім разам з пратэстам супраць Маскоўскай экспансіі, і шчыльнымі радамі выйсьці на супраціў.

Прыкласьці ўсе намаганьні, ня даць нашай Бацькаўшчыне апынуцца ў лангуцах няволі. Найвялікшай бядой для нас ёсьць нашае геаграфічнае суседзтва з краінай, якой галоўная мэта ёсьць толькі імперыялістычны захоп суседніх дзяржаў і павелічэньне сваёй імперыі.

Стварыўшы эканамічны развал і параўноўваючы незалежнасьць з жыцьцёвымі ўмовамі, у якіх апынуліся працоўныя людзі, заправілы Вярхоўнага Савету ў

хаўрусе з Масквой здолелі хлусьнёй, падлогам і нават узброенай сілай дамагаючыся правесьці гэтак званы праступны "рэферэндум". Праз усе ім даступныя сродкі агітацыі і, выкарыстоўваючы наіўнасьць людзей, правялі ўсе чатыры пытаньні так, як яны дыктавалі.

Руская, чужая нам мова, дзяржаўная! Чырвоны сьцяг, заліты крывёй мільёнаў бязьвінных людзей толькі таму, што яны беларусы, - дзяржаўны сьцяг! Эканоміка Рэспублікі Беларусь неабмежавана залежыць ад Расейскай Федэрацыі, расейскія базы і войскі застаюцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь на неабмежаваны час. Можна быць упэўненымі, што, калі сёньняшні прэзідэнт са сваёй бандай у кіруючых ворганах, то наступным рэферэндумам будзе стаяць адно пытаньне - замяніць назоў Рэспубліка Беларусь на "Северо-Западный Край России".

Здраднікі Беларускага народу імкнуцца ўсімі сіламі і як мага хутчэй закаваць беларускі народ у кайданы няволі, таму нам трэба ратаваць наш народ і нашу дзяржаву - Рэспубліку Беларусь.

Мы заяўляем катэгарычна і бескампрамісна, што ня прымем ніякіх варожых і шкодных дагавораў, якія стаяць на перашкодзе адраджэньня нашай дзяржавы.

Беларусы! Ня дайце загінуць нашай яшчэ такой маладой дзяржаве! Прыложым усе сілы да змаганьня, каб не памерлі!

Наша слаўная "Пагоня" і БЕЛ-ЧЫРВОНА-БЕЛЫ сьцяг будуць заўсёды нашымі нязьменнымі нацыянальнымі сімваламі.

Сп. Алег ШНЭК,
вонкавы рэферэнт ад Федэральнай Рады Беларускіх Арганізацый у Аўстраліі.

Прынята на пасяджэньні Выканаўчага Камітэту Ф.Рады Беларускіх Арганізацыяў у Аўстраліі.

У «ТЭВІНЕ» ПЛАНЫ ВЯЛІКІЯ

Упраўленьнем юстыцыі Гарадзенскага аблвыканкаму зарэгістравана абласное аб'яднаньне летувісаў "Тэвіне" ("Радзіма").

Старшыня Савету новай грамадзкай арганізацыі А.Дзіргінчус паведаміў, што асноўнымі задачамі "Тэвіне" зьяўляецца аб'яднаньне намаганьняў летувісаў, якія пражываюць на тэрыторыі вобласьці па стварэньню ўмоў нацыянальнага самавыражэньня; задавальненьне іх памкненьняў да веданьня і захаваньня гісторыі, мовы, звычаяў і традыцый летувіскага народу; абарона правоў і законных інтарэсаў нацыянальнай меншасьці ў вобласьці; выхаваньне ў членаў аб'яднаньня высокай культуры міжнацыянальных зносін; папулярызацыя сярод насельніцтва летувіскай мовы, гісторыі, культуры, дасягненьняў у вобласьці навукі і тэхнікі. У планах "Тэвіне" таксама ажыцьцяўленьне дабрачыннай дзейнасьці; адраджэньне летувіскіх нацыянальных рамёстваў; арганізацыя лекцый і экскурсій па вывучэньню гісторыі і традыцый летувіскага народу, абмену творчымі калектывамі, сьпецыялістамі, турыстамі між Летувай і Гарадзеншчынай і абмену аб'ектыўнай інфармацыяй аб розных сфэрах жыцьця Летувы і Беларусі.

Пакуль гарадзенскімі ўладамі вырашаецца пытаньне аб прадастаўленьні арганізацыі свайго памяшканьня, сходы сяброў аб'яднаньня праводзяцца ў памяшканьні культурна-асьветніцкага фонду "Бацькаўшчына".

Першым найбольш значным мерапрыемствам, праведзеным пры непасрэдным удзеле "Тэвіне", стала сьвяткаваньне 585-х угодкаў Грунвальдзкай бітвы.

А.ДУК

НА ЗДЫМКУ: жанчыны-летувіскі сьпяваюць у гарадзенскім касьцёле.
Фатаграфаваў Я.ВАНЮКЕВІЧ

РАСЕЯ

МАСКВА

Вызначыць персанальную адказнасьць кіраўнікоў Расеі за злачынствы, зьдзейсьненыя падчас ваеннай акцыі ў Чачні, патрабавалі ўдзельнікі "круглага стала" на тэму: "Вайна ў Чачні і неабходнасьць правядзеньня міжнароднага трыбуналу". "Круглы стол" правялі камісія грамадзянскага расьсьледаваньня і грамадзскі фонд "Галоснасьць". Прысутныя прыйшлі да высновы аб неабходнасьці правесьці гласнае расьсьледваньне і судовае разьбіральніцтва ў сувязі з ваеннымі дзеяньнямі расейскай арміі ў Чачні. Дзеля гэтага мяркуецца стварыць грамадзкі трыбунал, закліканы вызначыць персанальную вінаватасьць асоб, якія маюць дачыненьне да злачынстваў у Чачні, і прыцягнуць увагу грамадзкасьці ў Расеі і за яе межамі да масавых парушэньняў правоў чалавека ў гэтай рэспубліцы.

МАСКВА

Падтрымаць Прэзідэнта Францыі Жака Шырака ў яго спробах супрацьстаяць дзеяньням белградзкага рэжыму запатрабавала Транснацыянальная Радыкальная партыя. "Калі Эўропа адмовіцца ад спроб спыніць нацыянал-камуністычных агрэсараў з Белграда, - засьцерагаюць члены партыі, - трагедыя гвалту і масавых забойстваў усьлед за Срэбраніцай можа чакаць другую зону бясьпекі - Жэпу". Аб гэтым гаворыцца ў распаўсюджаным 17 ліпеня зваротк Радыкальнай партыі да кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў краін - Членаў Эўрапейскага Саюзу, а таксама краін - кандыдатаў у члены гэтай арганізацыі.

У гэты ж дзень Антымілітарысцкая радыкальная асацыяцыя (АРА) распаўсюдзіла заяву сакратара гэтай арганізацыі М.Храмава. У ёй адзначаецца, што АРА "рашуча падтрымлівае" пазіцыю францускага прэзідэнта. Пры гэтым члены арганізацыі лічаць, што пазіцыю, занятую расейскімі сродкамі масавай інфармацыі ў адносінах да канфлікта ў былой Югаславіі, "інакш як ганьбай назваць нельга". Акрамя таго, на думку АРА, "поўная імпатэнцыя ААН, Эўрапейскага Саюзу, міжнароднай супольнасьці ў гэтым перад тварам самага нахабнага зьневажаньня міжнароднага права, сьвет ня бачыў з часоў Гітлера - гэта сьведчаньне таго, што Эўропа імкліва скатваецца да ўзроўню 30-х гадоў, да часоў мюнхенскай змовы міратворцаў Дэладзье і Чэмберлена з Гітлерам".

ЕКАЦЯРЫНБУРГ

Антываенны пікет ля будынка штаба Уральскай ваеннай акругі правёў Екацярынбургскі Дэмакратычны Саюз. На асфальце перад будынкам штаба ўдзельнікі акцыі крэйдай напісалі: "Ельцын - палач, Грачёв - убийца!". На месца правядзеньня пікету ваенныя выставілі ачапленьне. Непадалёк дзяжурылі тры міліцыянты.

Прыкладна праз паўгадзіны пасьля пачатку акцыі да месца правядзеньня пікету, пад'ехала міліцэйская машына. Супрацоўнікі міліцыі ўпіхнулі ў яе пікетчыкаў і даставілі ў Кіраўскі РАУС Екацярынбурга. З удзельнікаў акцыі ўзялі тлумачальныя запіскі. Праз некаторы час усіх пікетчыкаў адпусьцілі.

УКРАІНА

КІЕЎ

"Адна з бедаў Вярхоўнага Савету Украіны - яго партыйнае кіраўніцтва", - лічыць старшыня Народнага Руху Украіны, дэпутат ВС краіны В.Чарнавіл. "Сёньня абсалютная большасьць - пазапартыйная, - падкрэсьліў ён, - таму беспартыйным павінен быць і старшыня Вярхоўнага Савету. Цяперашні левы перакос згубна ўплывае на нашу працу".

Па словах лідара Народнага Руху, "калі восеньню зьменіць кіраўніцтва Вярхоўнага Савету, то, магчыма, парламант праісцуе да канца сваіх паўнамоцтваў". У супрацьлеглым выпадку датэрміновыя выбары непатрэбныя, лічыць В.Чарнавіл.

Пра гэта паведаміла прэс-служба Руху.

(Э.-Х.)

ЛЯ НЯМЕЦКАЙ АМБАСАДЫ, АЛЬБО, ХТО КІРУЕ ЧАРГОЙ

Ужо ў пяць раніцы, вузкі пляц перад амбасадай Нямеччыны ў Менску атачыла каля двухсот жадаючых атрымаць выязную візу. Людзі, а сярод іх пераважная большасьць - моладзь, цярпліва чакаючы дзевятай гадзіны раніцы, калі пунктуальныя немцы адчыняць ўхадную брамку.

Спакой натоўпу вонкавы, бо сярод яго сноўдаюць з лісьлівай усьмешкай бабулькі, якія прапануюць за сто "зялёных" праз нейкага малойца пазачарговы ўваход у амбасаду. Санлівыя міліцыянты назіраюць за ўсім з нейкай абыякавасьцю. Ім бы дачакацца зьмены і хутчэй сысьці з паста. Побач міліцэйскай будкі нехта вядзе сьпіс, бо толькі па сьпісе можна трапіць у амбасаду. Я натуюся, мой нумар 370. Кажуць, што немцы бяруць у дзень ня болей 10-20 чалавек. Гэта на руку разнастайным махлярам, якія маюць нейкія там магчымасьці трапіць без чаргі. Якія гэта магчымасьці - ніхто толкам ня ведае. Але ўсе ведаюць, што за долары тут можна амаль ўсё.

За размовамі і дагадкамі чатыры гадзіны мінаюць, як адна. Расчапляюцца роўна а дзевятай вароты і перад усімі зьяўляюцца два хлопцы ў белых кашулях і гальштуках, - гэта ўнутраная ахова, менавіта ад яе тут залежыць усё. Ахоўнікі выглядаюць важна. Сьпіс, у якім я 370-ты, іх не хвалюе. Агледзеўшы натоўп, ахоўнікі выклікаюць найперш тых, хто едзе ў Нямеччыну за гуманітарным грузам, затым ідуць тыя, хто вывозіць дзіцячыя групы на аздараўленьне. Сёй-той з натоўпу просіць пусьціць яго ў амбасаду без чаргі. Камунекаму гэта удаецца. Узбуджаны натоўп ірвецца да брамкі, бо амбасада працуе толькі да 12-ці. Міліцыянты наводзяць парадак, лаюцца, пагражаюць амапам. Найбольш пакутуюць тыя, хто едзе ад прадпрыемстваў у камандзіроўку. Для іх тут няма аніякай палёгкі. Яны скардзяцца на тое, што могуць сарвацца мільённыя кантракты, дамовы. Ахова да скаргаў ставіцца абыякава. На скаргах, просьбах сканчаецца працоўны дзень амбасады. Ахоўнікі адыходзяць, жалезная брамка зачыняецца. Людзі разыходзяцца. Многія назаўтра, каб паспытаць шчасьця, прыходзяць яшчэ раз. Той, хто зможа знайсьці кантакт з аховай - будзе шчасьлівы, той, хто ня трапіць назаўтра - прыйдзе ў наступны раз. Будзе выслухваць кплівыя нямецкія жарты і панура чакаць свайго часу.

А.ВАЛЕНТА

ВІЛЕНСКІЯ ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

Прэзідэнт Альгірдас Бразаўскас 12 дзён адпачываў у Паланзе ў дзяржаўным доме адпачынку "Балтыя". У савецкія часы гэтае месца называлася "брэжнеўскай вілай". Разам з кіраўніком краіны адпачывалі ягоныя дачка, зяць і ўнукі. Пасьля прэзідэнт перабраўся ў Ніду, дзе будзе адпачываць, паводле слоў супрацоўнікаў прэзідэнтуры, актыўна: хадзіць пад ветразямі, рыбачыць.

* * *

Прэм'ер Летувы ў сваю чаргу выехаў учора (20 ліпеня) на адпачынак у Чыкага, дзе будзе піць шампанскае на вясельлі сваёй стрыечнай сястры. На сваёй апошняй прэсканферэнцыі ён запрасіў на гэтае вясельле й журналістаў, паабяцаў, што абвесьціць конкурс сярод іх на найбольш удалае апісаньне імпрэзы.

* * *

Паводле слоў кіраўніка аддзела міграцыі міністэрства сацыяльнай аховы і працы В.Гражуліса, у мінулым годзе дэпартамант міграцыі пры міністэрстве ўнутраных спраў выдаў 2 тыс. сьпецыяльных візаў для чужаземцаў, якія прыехалі ў Летуву на працу. У асноўным гэта людзі з Беларусі (15 прац.), ЗША (14 прац.), Расеі і Кітая (11,5 прац.), Нямеччыны (9 прац.). Увогуле ў Летуве працуюць людзі з 43 краін.

* * *

На мінулым тыдні ў жыцьцё ўвайшла трохбаковая дамова паміж Эстоніяй, Латвіяй і Летувай у галіне аховы здароўя. Дзяржавы абавязаліся дапамагаць грамадзянам, якія захварэлі на іх тэрыторыі. За гэтую дапамогу міністэрствы аховы здароўя будуць праводзіць разьлік кожныя паўгода.

* * *

У Вільні створана Таварыства самакіраваньняў Летувы. Як вынікае з ягонага статуту, яно будзе рэалізоўваць прынцыпы Эўрапейскай хартыі тэрытарыяльнага самакіраваньня і ўдзельнічаць у прыгатаваньні і ўдасканаленьні базы самакіраваньня, а таксама сачыць, як гэтая хартыя рэалізуецца.

Уладзіслаў СТРУМІЛА.

ДАСЬЛЕДАВАНЬНІ

СЯРГЕЙ ЁРШ

ПАСЬЛЯВАЕННЫ СУПРАЦІЎ БАЛЬШАВІЦКІМ АКУПАНТАМ НА БЕЛАРУСІ

(Заканьчэньне. Пачатак у N23-25)

АПОШНІЯ ГАДЫ ПАРТЫЗАНСКАГА ЗМАГАНЬНЯ

Доўгачаканая вайна Захаду з СССР усё не пачыналася. Партызаны несьлі адчувальныя страты. Ацалеўшыя ж гублялі і пераможную перспектыву барацьбы. Партызанская газета "Самастрэл" пісала ў 1949 г.: "Цяжка, немагчыма цяжка. Асабліва, калі навокал усё гарыць і ліецца кроў. Калі побач падае твой сябра ад кулі ворага. Цяжка, гэтак цяжка, што здаецца кожнае разуменьне страчаным, бо ты ня можаш ні жыць, ні рухацца спакойна і плыць. Зачым рабіць пераходы, зачым зьмяняць месца, зачым наогул вылазіць з нашых сховішчаў? Зачым? Ці ня ўсё роўна дзе і калі паміраць!..". Якіх жа намаганьняў каштавала ген.Вітушку й ягоным камаңдзірам падтрымоўваць у партызанаў баявы дух! "Чорны Кот" працягвае праводзіць актыўныя збройныя аперацыі, несучы ўсё новыя й новыя страты...

У 1950 г. "Чорны Кот" адзначыў свае пяцігоддзе. З гэтай нагоды быў зьдзейснены напад на ваенны аэрадром у Кёнігзбэрзе. Было пашкоджана 7 самалётаў і пад агнём партызанаў аэрадром знаходзіўся некалькі гадзінаў.

У гэтым жа годзе аддзелы ген. Вітушкі спрабавалі вызваліць у Вільні арыштаваных партызанаў, якіх транспартавалі часткі МВД. Бойка цягнулася 4 гадзіны й бальшавікі былі вымушаныя ўвесьці ў дзейнасьць танкі. МВД панесла вялікія страты, а партызаны мелі 1 забітага й 3 параненых.

У чэрвені 1950 г. "Чорны Кот" кантраляваў чыгунку Берасьце-Беласток, зьнішчыў пяць вайсковых цягнікоў са зброяй і войскам, а таксама некалькі мастоў.

8 верасьня 1951 г. "Чорны Кот" арганізаваў у Вільні антыбальшавіцкую дэманстрацыю. Эміграцыйны часопіс "Божым шляхам" пісаў: "... сёлета Віленшчына перажывала вельмі ўзмоцненую хвалю вывазаў у Сібір і асабліва жорсткае праследаваньне каталікоў беларусаў і летувісаў. Аднак увесь бальшавіцкі тэрор ня здолеў зламаць народнага руху супраціву. Калі ў Вільні 8-га верасьня бальшавікі склікалі мітынг, дык партызаны з радоў "Чорнага Ката" выкарысталі яго для супрацьбальшавіцкае дэманстрацыі. Кінуўшы некалькі петардаў, яны выклікалі замяшаньне, у часе якога ўзносіліся супрацьбальшавіцкія клічы і дамаганьні асноўных свабодаў, вольнасьці слова і згуртаваньняў. Паліцыя мітынг разагнала, але наступнага дня ў ваколіцы Вільні зьявіліся лятучкі ў беларускай, летувіскай і польскай мовах з заклікам гуртаваньня супраць камуністычных сілаў і да супрацькалгаснае акцыі".

Праўдападобна, гэта была адна з апошніх буйных акцый беларускіх партызанаў. Рух слабеў, нёс вялікія страты. Людзі стаміліся ад вайны, якая доўжылася цэлае дзесяцігоддзе. Дзяржбясьпека ў 1951-52гг. зьнішчыла некалькі апошніх буйных аддзелаў "Чорнага Ката". 14 чэрвеня 1951 г. гэбістамі быў ліквідаваны аддзел "Крэта", які дзейнічаў з 1945 г. Хацелася б сказаць колькі слоў пра аддзел Ігната Жыхарэвіча. Жыхарэвіч, настаўнік па адукацыі, падчас нямецкай акупацыі быў адным з кіраўнікоў СБМ у Заходняй Беларусі. Як жаўнер "Дальвіца" вярнуўся на Бацькаўшчыну, каб змагацца за волю й незалежнасьць, але быў арыштаваны НКГБ. Уцёкшы з-пад арышту, арганізоўвае партызанскі атрад і камандуе ім. Калі быў зьнішчаны атрад Жыхарэвіча, дакладна няведама. Сам Жыхарэвіч загінуў у барацьбе з чэкістамі, якія спрабавалі захапіць яго подступам у адной вясковай хаце.

Падпольле таксама несла цяжкія страты. Яшчэ ў 1946 г. у Польшчы МГБ правяла арышты сяброў БНП-БВА. Тады быў арыштаваны Мікалай Шкялёнак, якога бальшавікі прысудзілі да сьмерці на шыбеніцы.

Ня буду спыняцца на маладзёжным падпольлі 1946-47 гг., бо пра яго шмат напісана. Яно хоць і шукала сувязі з партызанамі, але ў сваёй дзейнасьці не скарыстоўвала ўзбройную барацьбу. Партызаны ж бачылі, што з такой слабай канспірацыяй рана ці позна моладзь трапіць у рукі МГБ й таму, у большасьці выпадкаў, ад кантактаў устрымліваліся.

МГБ ліквідавала й падпольную групу, якой кіраваў Валяньцін Крывенка, былы сябра СБМ. Адным з апошніх змагароў з бальшавізмам быў паэт і журналіст Мікалай Няверaў. Ён быў падчас нямецкае акупацыі ў беларускай нацыянальнай партызанцы. Ратуючыся ад насланых з Масквы энкавэдзістаў, выходзіць з лесу й уступае ў БКА. Пад Саветамі жыў спачатку пад фальшывым пашпартам, а пасьля хаваўся на вёсцы. Ён распаўсюджваў улёткі антысавецкага зьместу, а таксама свае патрыятычныя вершы. Выданы сваім сябрам Ул.Новікавым, ён быў асуджаны на сьмерць.

Апошнія партызанскія й падпольныя групы працягвалі барацьбу да сярэдзіны 1950-х гг.

БЕЛАРУСКАЯ ЭМІГРАЦЫЯ

Разьбітая на варожыя групоўкі, беларуская эміграцыя не магла аказаць дапамогу партызанам на Бацькаўшчыне. БНП раскалолася па палітычных і рэлігійных прычынах. Замежны Сэктар Партыі ўзначаліў у Нямеччыне маёр Дз.Касмовіч ("Каршун"). Але, як вынікае з успамінаў сябра ЦК БНП М.Зуя, Замежны Сэктар не валодаў сітуацыяй на Бацькаўшчыне й ня меў з "Чорным Катом" сталага кантакту. У Нямеччыне напрыканцы 1940-х гг. паўстала вэтэранская арганізацыя Беларускі Вызвольны Рух (БВР) на чале з палкоўнікам Л.Галубовічам (Зарэчным). Менавіта БВР накіраваў некалькі груп выведчыкаў на Беларусь з дапамогаю амэрыканскіх сьпецслужбаў. Усе яны выканалі заданьне й вярнуліся ў Нямеччыну. Толькі Міхалюк вырашыў застацца на Бацькаўшчыне. Ён аб'яднаў партызанскія групы на Кобрыншчыне ў 1951 г., але ў баі з аддзелам МВД загінуў.

Ініцыятыву ў БВР перахапіла Рада БНР на чале з М.Абрамчыкам, якая з 1951 г. пачынае закідваць сваіх выведчыкаў на Бацькаўшчыну. Пра групы Цімафейчыка, Касьцюка, пра Янку Філістовіча напісана шмат і таму спыняцца на іх ня буду.

Рада БНР да 1947 г. дзейнічала нелегальна й з дапамогаю падпольля БНП-БВА у Берліне й Польшчы падтрымлівала сувязь з ген. Вітушкам. Аднавіўшая сваю дзейнасьць БЦР на чале з Р.Астроўскім хацела перахапіць ініцыятыву ў канкурэнцыйнай Рады БНР, але й гэта, відавочна, не ўдалося. Адзін з партызанаў пісаў, што "насельніцтва ня можа даравацъ Астроўскаму стварэньня "абаронных вёсак", за што Саветы вельмі жорстка караюць беларускіх сялян".

Рада БНР яшчэ ў 1949 г. стварыла праекты ўзнагарод для беларускіх партызанаў, зацьверджаныя прэзідэнтам Абрамчыкам у 1951 г. Гэта: ордэны Пагоні й Зялезнага Рыцара, а таксама ордэн "Мэдаль Партызана". На пачатак 1951 г. было ўзнагароджана сем чалавек: 1) Генерал М.Вітушка - ордэнам Пагоні 3-й клясы й ордэнам Зялезнага Рыцара 3-й клясы;

2) Генерал У.Р. (Усевалад Родзька? - С.Ё.) - тымі ж узнагародамі;

3) Маёр Саха - ордэнам Зялезнага Рыцара 4-й клясы;

4) Маёр Іван Слуцкі - тым жа ордэнам;

5) Тры камандзіры асобных аддзелаў і адзін афіцэр сувязі (усе на Бацькаўшчыне) - ардэнамі Зялезнага Рыцара 4-й клясы.

Узнагароджвацъ ордэнам "Мэдаль Партызана" атрымаў права ген. Вітушка.

Але барацьба, тым часам, ужо губляла ранейшыя маштабы. Праўдападобна, ад 1952 г. арганізаваная партызанка "Чорнага Ката" была спыненая. У лясах засталіся малыя групкі партызанаў. Іншыя, як і ген. Вітушка, спрабавалі нелегальна жыць у гарадах і вёсках, легалізаваліся пад чужымі прозьвішчамі. Калі Вітушка быў арыштаваны, невядома. Праўдападобна, пасьля арышту ён быў вывезены ў Маскву, дзе й быў расстраляны... Магчыма, гэта здарылася ў 1956 або 1957 годах. Праўда, ёсьць весткі, што Вітушку й пазьней шукалі ў Казахстане й сярэднеазіяцкіх рэспубліках. Але гэта ні чым не пацьверджана.

ЭПІЛОГ

Прыйдзе час, калі адкрыюцца архівы КДБ й мы атрымаем доступ да дакумантаў пасьляваеннага супраціву савецкай уладзе. А пакуль прыходзіцца абапірацца ў асноўным на ўспаміны, паведамленьні прэсы, асобныя публікацыі гісторыкаў... Канешне, не ўдалося ахапіць ва ўсёй паўнаце беларускі антысавецкі супраціў, але была створана агульная карціна зараджэньня, дзейнасьці й заняпаду руху. Быў вернуты з забыцьця шэраг прозьвішчаў беларускіх патрыётаў, якія адчайна, гераічна змагаліся з бальшавіцкімі акупантамі за незалежную Беларускую Народную Рэспубліку. Думаю, што сёньня паўстае неабходнасьць рэабілітацыі й ушанаваньня памяці ўдзельнікаў Беларускага Збройнага Рэзыстансу. Многія з іх ваявалі ня толькі супраць бальшавізму, але й супраць фашызму. Розьніца паміж бальшавізмам і фашызмам невялікая, яны былі аднолькава ворагамі для нашага народу. Нездарма на партызанскіх лозунгах, якія вывешваліся на слупах і дрэвах, было напісана: "Далоў чырвоны фашызм! Няхай жыве вольная Радзіма!".

Украінскі "Рух" рэабілітаваў ОУН, УПА яшчэ ў 1990 годзе. Ці зможа Беларускі Народны Фронт рэабілітаваць пасьляваенны Беларускі антыбальшавіцкі супраціў? Тысячы герояў чакаюць гэтага.

20-25 сакавіка 1995 г.
г.СЛОНІМ

Многія ўдзельнікі антыбальшавіцкага руху, якому прысьвечана было дасьледаваньне Сяргея Ярша, апынуўшыся ў эміграцыі, засталіся патрыётамі Бацькаўшчыны. Сьведчаньнем гэтага зьяўляецца атрыманы "Пагоняй" ліст з Аўстраліі.

ДА 51-х УГОДАК ДРУГОГА УСЕБЕЛАРУСКАГА КАНГРЭСУ

Выканаўчы Камітэт Федэральнай Рады Беларускіх Арганізацыяў у Аустраліі, вітае Вас, дарагія суродзічы, з 51-ымі Угодкамі Другога Ўсебеларускага Кангрэсу, які адбыўся ў сталіцы Беларусі - Менску дня 27 чэрвеня 1944 года, пры ўдзеле 1039 дэлегатаў з этнаграфічнае тэрыторыі Беларусі.

Ніколі ў гісторыі беларускаму народу ня прыйшлося перажыць столькі гора і ліхалецьця, як падчас II-ой Сусьветнай вайны. Беларусь апынулася ў пажары вайны паміж Савецкай Расеяй і Гітлераўскай Нямеччынай.

Ворагі беларускасьці забівалі лепшых сыноў нашага народу, палілі вёскі, ды хутары, вывозілі насельніцтва, ці то на ўсход, ці на захад. Папросту не было ратунку ў гэты ваенны хаатычны час.

Аднак знайшліся адважныя дзеячы нашага народу, якія, нават пад пагрозай сьмерці, арганізавалі пачатковы самаўрад у форме Беларускай Самапомачы, якая пазьней ператварылася ў Беларускую Цэнтральную Раду пад кіраўніцтвам праф. Р.Астроўскага.

Будучы добрым і мудрым палытыкам, Прэзідэнт Р.Астроўскі неадкладна арганізаваў Беларускую Краёвую Абарону (БКА), упарадкаваў Дзяржаўнае жыцьцё Беларусі, нягледзячы на жорсткую нямецкую акупацыю і часты супраціў.

Усе гэтыя палітычныя дасягненьні былі ўвенчаны скліканьнем 2-га Усебаларускага Кангрэсу, каб устанавіць у праўнай сіле Акт 25-га сакавіка 1918 году, які быў юрыдычна пахісчуты Берлінскай Канферэнцыяй у 1925 годзе.

Дарагія браты Беларусы на эміграцыі! Наша 51-а гадовая праца ня ёсьць змарнаванай. Мы зьяўляемся прыкладам нязломнай волі беларускага народу, каб быць гаспадаром на сваёй зямлі. Мы зьберагалі тут на чужыне чысьціню беларускай мовы, культуру, рэлігію і гэтым мы запалілі непагасную зорку сяроду нашага маладога пакаленьня, якое на роднай Бацькаўшчыне змагаецца сёньня, не шкадуючы сілы і жыцьця.

Будзем верыць, што ідэалы 1-га і 2-га Усебеларускіх Кангрэсаў будуць належна ацэненыя ў сучаснай Рэспубліцы Беларусь. Бог з намі!

Жыве Беларусь!!!

Паўлюк ГУЗ
за ўправу Федэральнай Рады.
Мельбурн.

ПРАГРАМА ТЭЛЕПЕРАДАЧ

24 ЛІПЕНЯ, ПАНЯДЗЕЛАК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

7.35. Ранішні кактэйль. 7.50. Фінансавы час. 8.05. Тэлефільмы. 9.05. Мультфільмы. 10.00. "Акаванга". Маст. фільм. 4-я серыя. 10.30. Тэатр песні Ядвігі Паплаўскай і Аляксандра Ціхановіча. 11.20. "Падлетак". Маст. фільм. 5-я серыя. 15.00, 18.00, 21.00, 22.50. Навіны. 15.10. "Пад дахамі Манмартра". Маст. фільм. 1-я серыя. 16.20. "Фрэска". Фільм-канцэрт. 16.45. Усё пра ўсё. Інфармацыйна-пазнавальная праграма. 17.05. Закон і ты. Праблемы вячэрняй школы. 17.30. Так гаворыць Біблія. 18.10. "Кантакт". Публіцыстычная праграма. (Гр.). 18.40. Дзённік Прынёмання. (Гр.). 19.00. "На добры лад". Тэленарыс. 19.15. "Правінцыя". Гарадоцкі раён. Частка 1-я. 19.45. Тэлевізійная прэс-канферэнцыя начальніка Галоўнага упраўлення ваенізіванай пажарнай службы МУС Беларусі В.П.Астапенкі. 20.20. Пратакол. 20.35. Дзень стагоддзя. 20.40. Калыханка. 21.30. Музычны антракт. 21.45. Спартыўны тэлекур'ер. 22.05. "Я верую...". Сустрэча з духоўнікам кінафестывалю "Залаты Віцязь" айцом Інакенціем. 22.45. Пад купалам Сусвету. 23.05. Кубак Амерыкі па футболе. Матч за 3-е месца.

КАНАЛ "РОССИЯ".

6.30. Время деловых людей. 7.00, 11.00, 16.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.30. Звезды говорят. 7.35. Ритмика. 7.50. Требуются... требуются... 7.55. От нашего корреспондента. "Россия — взгляд из Грузии". 8.20. "Ка-каду". Худ. фильм. 9.25. "Цыганский романс". Поет Олег Погудин. 9.55. Телегазета. 10.05. РТВ-избранное. "О-о-о... Рюрик Календин". 10.35. "Милицейская хроника". 10.45. "Бременские музыканты". Мультсериал. 11.15. Новая линия. "Формула безопасности". 15.05. Там-там новости. 15.20. Праздник каждый день. 15.30. Мульти-пульти. 16.20. Новая линия. 16.50. "Моя война". П.Михайлов. 17.20. "Купить — не купить". 17.30. Спасение 911. 18.25. Устами младенца. 19.25. "Последний автобус в Вудсток". Худ. фильм. 20.30. Клип-антракт. М.Шуфутинский. 20.40. Репортер. 21.00. Момент истины. На вопросы А.Караулова отвечает международный гроссмейстер А.Карпов. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. Вестник кинофестиваля. 22.55. "Океан". Худ. фильм.

ПОЛЬША - 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 Фильм пр-ва Швейцарии. 09 15 Маленькие сказки. 09 25 Гимнастика. 09 30 Лето с волшебником. 10 00 Новости. 10 10 "Летающий Киви". Сериал пр-ва Англии. 11 05 "Доктор Квинн". Сериал пр-ва США. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 Кулинарная программа. 12 15 Маленькая программа о животных. 12 30 Зеленое путешествие. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Вокруг большой сцены. 14 05 Оком репортера. 14 05 Через моря и льды. 14 20 Поединок месяца. 15 00 "Золотой тюлень". Фильм пр-ва США. 16 30 Спортивный журнал. 16 45 Тележурнал. 17 00 Театральные королевства. 17 25 Альтернативы. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Публицистическая программа. 19 05 Тележурнал. 19 30 "Марфи Браун". Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 Телетеатр. 22 55 Пульс дня. 23 10 Неделя президента. 23 20 Репортаж. 23 30 Тележурнал. 00 00 Новости. 00 10 "Диктатор". Фильм пр-ва США. 02 10 Компьютерная школа. 02 25 Развлекательная программа.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спортивная программа. 08 20 Утренний гость. 08 50 Апетит на здоровье. 09 00 Местная программа. 09 30 "Морк и Минди". Сериал пр-ва США. 10 20 Грусть и мечты. 10 40 Портреты с натуры. 11 05 Велосипедное братство. 11 20 Вот вам сказка. 11 30 Телетурнир. 12 00 "Хардкастл и Маккормик". Сериал пр-ва США. 12 50 Музыкальное лето. 13 20 Интервью со звездой. 13 45 Музыкальные новости. 14 00 Панорама. 14 20 Сегодня - Краков. 16 00 Приветствие. 16 05 Мультсериал. 16 30 Мультихобби. 17 00 Тележурнал. 17 20 Тени жизни. 17 30 Спортивная студия. 18 00 "Залив Мэрлиноу". Сериал пр-ва Новой Зеландии. 18 45 Репортаж. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Телетурнир. 20 35 Велосипедное братство. 20 50 Вот вам сказка. 21 00 "Алло, алло". Сериал пр-ва Англии. 21 35 Автожурнал. 22 00 Панорама. 22 35 "Эмилия". Сериал пр-ва Канады. 23 25 Музыкальный журнал. 00 00 Документальный фильм. 01 00 Панорама. 01 05 Четыре времени года.

25 ЛІПЕНЯ, АЎТОРАК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

7.35. Ранішні кактэйль. 7.50. Люстэрка Сі-эн-эн. 8.05. "Каб горан не згас". Тэлефільм. 8.30. Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак. 8.50. Аўта-парк. 9.05. Абібок. 9.25. Мультфільм. 9.55. "Акаванга". Маст. фільм. 5-я серыя. 10.25. "Залатая ліра" у Шклове. 11.25. Камп'ютэрны палігон. 11.50. "Падлетак". Маст. фільм. 6-я серыя. 15.00, 18.00, 21.00, 23.00. Навіны. 15.10. "Пад дахамі Манмартра". Маст. фільм. 2-я серыя. 16.25. Дзённік Прынёмання. (Гр.). 16.35. Прэм'еры кіно. 18.10. Кола думак. Генерал-маёр міліцыі ў адстаўцы М.А.Судзілоўскі. (Гр.). 18.40. Рынак і эканоміка. Лідскае АТ "Піўзавод". (Гр.). 19.00. "Спецыяльная алімпіяда". Юныя спартсмены Беларусі ў сусветных спецыяльных алімпійскіх гульнях (ЗША). Перадача 1-я. 19.20. "Свая талерка". Музычна-забаўляльная праграма. Да Дня работнікаў пажарнай аховы. 20.00. "Маё каханне, мой смутак". Тэлесерыял. 20.30. Скрыжалі. 20.35. Тэлеанонс. 20.40. Калыханка. 21.30. Музычны антракт. 21.45. Студыя "Палітыка". 22.00. "Тая, якой шанцуе". Маст. фільм. 23.30. Пад купалам Сусвету. 23.35. Кубак Амерыкі па футболе. Фінал. 17.30.18.1 18.40. З Богам у сэрцы. Візіт Патрыярха Маскоўскага і Ўсяе Русі Алексія II на Гарадзеншчыну.

КАНАЛ "РОССИЯ".

6.30. Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.30. Звезды говорят. 7.35. Ритмика. 7.50. Требуются... требуются... 9.55. Телегазета. 10.05. Большой скандал. 10.25. "Милицейская хроника". 10.45. "Бременские музыканты". Мультсериал. 11.15. Новая линия. 15.20. Праздник каждый день. 15.30. Гостиница Деда Мазая. 15.45. Клип-антракт. Шандор. 15.50. Месяцеслов. 16.20. Телемарафон "Шаги Победы". 17.00. "Бегство с Юпитера". Худ. фильм (Австралия). 1-я серия. 17.25. "Россия. Объяснение в любви". Фильм 11-й. 17.55. Торговый дом. "Ле Монти". 18.10. L-клуб. 19.25. "Осеннее солнце". Худ. фильм. 21.00. Киноафиша. 21.15. Театр моей памяти. "Гамлет" В.Высоцкого. 21.45. Экран криминальных сообщений. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. Вестник кинофестиваля. 22.55. "Океан". Худ. фильм.

ПОЛЬША - 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседы. 09 00 Телепредсталение для детей. 09 15 Маленькие сказки. 09 25 Гимнастика. 09 30 Лето с волшебником. 10 00 Новости. 10 10 Сериал пр-ва Англии. 10 35 "Ни за какие скоровища". Сериал пр-ва Польши. 11 00 "Джулия Джокер". Сериал пр-ва Германии. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 Рынок труда. 12 20 Это легко. 12 30 Польские пивзаводы. 12 45 Лето. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Пространство науки. 13 30 Без границ. 14 00 Лето у Коперника. 14 05 Встреча со Станиславом Лемом. 14 30 Меандры архитектуры. 15 00 Художественный фильм. 16 15 Спортивный журнал. 17 00 Играй с нами. 17 25 Мир фантастики. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Он илик кто? 19 00 Чрезвычайный пересмотр. 19 30 Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Сабина". Фильм пр-ва Франции. 22 40 Репортаж. 23 00 Имею право. 23 30 Чемпионат Польши в Буги-вуги. 00 00 Новости. 00 10 Репортажи. 01 30 Документальная программа. 02 00 Программа о поэзии. 02 10 Сон о Виктории. 02 40 Два пейзажа.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спортивная программа. 08 20 Утренний гость. 08 50 Апетит на здоровье. 09 00 Местная программа. 09 30 "Радиороманнс". Сериал пр-ва Польши. 10 00 Грусть и мечты. 10 20 "Сокровища азиатской культуры". Документальный сериал. 10 50 Репортаж. 11 00 Программа для детей. 11 25 Мультсериал. 11 30 Телетурнир. 12 00 "Запретная любовь". Сериал пр-ва Испании. 12 50 Музыкальное лето. 13 20 Интервью со звездой. 13 45 Музыкальные новости. 14 00 Панорама. 14 20 Сегодня Вроцлав. 16 00 Приветствие. 16 05 Мультсериал. 16 30 Спортивная студия. 17 00 Тележурнал. 17 10 Католическая программа. 17 30 Телетурнир. 18 00 "Залив Мэрлиноу". Сериал пр-ва Новой Зеландии. 18 45 Культурно-публицистическая программа. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Телетурнир. 20 35 Программа для детей. 21 00 Это правда? 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 30 Экологическая программа. 22 40 Репортеры второй программы представляют. 23 05 "Скорпион, госпожа и лучник". Фильм пр-ва Польши. 00 30 Криминальное танго. 01 10 Панорама. 01 05 "Волкодав". Фильм пр-ва России.

26 ИЮЛЯ, СЕРАДА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

7.35. Ранішні кактэйль. 7.50. Эканамікст. 8.00. Люстэрка Сі-эн-эн. 8.15. "Маё каханне, мой смутак". Тэлесерыял. 8.45. "Партрэт, напісаны голасам". Фільм-канцэрт. 9.45. Мультфільмы. 10.15. "Акаванга". Маст. фільм. 6-я серыя. 10.45. Футбол. Чэмпіянат Беларусі. "Нёман" (Гродна) - "Атака-Аура" (Мінск). 15.00, 18.00, 21.00, 23.00. Навіны. 15.10. "Выбар". Маст. фільм. 1-я серыя. 16.15. Дак. фільмы. 16.40. "23 градусы 40 мінут на ўсход ад Грынвіча". 17.10. Дзённік Прынёмання. (Гр.). 17.30. Слова. Мастацкая праграма. (Гр.). 18.10. У вашым доме. (Гр.). 18.40. Жывём на зямлі адной. Да Дня незалежнасці Беларусі. (Гр.). 19.10. "Спецыяльная алімпіяда". Юныя спартсмены Беларусі ў сусветных спецыяльных алімпійскіх гульнях (ЗША). Перадача 2-я. 19.30. У нас дома. 19.50. "Якія мы гаспадары." Праблемы энергазберажэння ў Беларусі. 20.40. Калыханка. 21.30. Музычны антракт. 21.45. Студыя "Палітыка". 22.00. "Яны сышлі з нябёсаў". Маст. фільм. 23.40. Пад купалам сусвету. 23.45. "Вялікая Мядзведзіца". Кіно і відэа для моладзі.

КАНАЛ "РОСИЯ".

6.30. Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.30. Звезды говорят. 7.35. Ритмика. 7.50. Требуются... требуются... 7.55. Клип-антракт. 8.00. Ключевой момент. 8.10. Ретро-шлягер. "Вальс воспоминаний". 8.50. "Санта-Барбара". 9.40. Крестьянский вопрос. 10.05. "Милицейская хроника". 10.15. "Мир искусства". Док. фильм. 10.35. Клип-антракт. 10.40. Телегазета. 10.45. "Бременские музыканты". Мультсериал. 11.15. Новая линия. 15.05. Там-там новости. 15.20. Праздник каждый день. 15.30. Чья сторона? 16.20. Новая линия. 16.50. "Бегство с Юпитера". Худ. фильм. 2-я серия. 17.20. "Никто не забыт". 17.25. "Россия. Объяснение в любви". Фильм 12-й. 17.55. "Музыка всех поколений". 18.25. Своя игра. 19.25. "Санта-Барбара". 20.20. "Домино Михаила Боярского". 20.55. Зал ожидания. 21.40. Танц-экспресс. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. Вестник кинофестиваля. 22.55. "Женщина в песках". Худ. фильм (Япония).

ПОЛЬША - 1

07 00 Кофе или чай. 08 45 Беседа. 09 00 Телепредставление для детей. 09 15 Маленькие сказки. 09 25 Гимнастика. 09 30 Лето с волшебником. 10 00 Новости. 10 10 "Новые приключения черного князя". Сериал пр-ва Англии. 11 00 "Слава". Сериал пр-ва США. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 Семейный консультант. 12 30 Лето. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Репортаж. 13 45 Случаи. 14 00 Документальный сериал. 14 25 Тележурнал. 15 00 "Месть космоса". Фильм пр-ва Англии. 16 20 Спортивная программа. 16 30 Приятное с полезным. 17 00 Телетурнир. 17 25 Программа для молодежи. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Развлекательная программа. 18 45 С камерой среди зверей. 19 05 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Жандарм на пенсии". Комедия пр-ва Франции. 22 45 Пульс дня. 23 00 Что нового? 23 35 Документальный фильм. 00 00 Новости. 00 10 "Пятая заповедь". Фильм пр-ва Польши. 01 10 Компьютерная школа. 01 25 Документальный фильм. 02 15 Репортаж.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спортивная программа. 08 20 Утренний гость. 08 50 Апетит на здоровье. 09 00 Местная программа. 09 30 "Все кроме любви". Сериал пр-ва США. 10 00 Грусть и мечты. 10 20 Животные Австралии. 11 00 Кроссворд. 11 25 Мультсериал. 11 30 Эра водолея. 12 00 Документальный сериал. 12 50 Музыкальное лето. 12 50 Музыкальный журнал. 13 20 Интервью со звездой. 13 45 Музыкальные новости. 14 00 Панорама. 14 20 Сегодня Щетин. 16 00 Приветсттвие. 16 05 "Виджет". Сериал пр-ва США. 16 30 Животные вокруг нас. 17 00 Документальный фильм. 17 30 Телетурнир. 18 00 "Залив Мэрлиноу". Сериал пр-ва Новой Зеландии. 18 55 Розыгрыш лото. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Колесо фортуны. 20 35 Кроссворд. 21 00 Тележурнал. 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 35 Экспресс репортеров. 23 05 Телетеар. 00 05 Тележурнал. 01 00 Панорама. 01 05 Документальный фильм.

27 ЛІПЕНЯ, ЧАЦЬВЕР

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

8.00. "Грай, скрыпка, грай". Дак. фільм. 8.30. "Зямля пад белымі крыламі". Відэафільм. 9.00. "Вытокі". Свята Еўфрасінні Полацкай. 9.35. Беларускі дом. "Невядомы Купала". 10.10. "Галасы мінуўшчыны". Кампазітар Міхал Клеафас Агінскі. 10.55. "Акаванга". Маст. фільм. 7-я серыя. 11.25. Мультфільм. 12.35. "Тваезернятки, колас". Літаратурна-музычная праграма. 13.05. "Чорны замак Альшанскі". Маст. фільм. 1-я і 2-я серы. 15.15. "Залаты рынг". Шоу-праграма. 16.05. "Своечасова". 16.35. "Спецыяльная алімпіяда". Перадача 3-я. 16.55. Мультфільмы. 17.25. "Запрашаем на вячоркі". "Правады ў армію" у вёсцы Курчоўцы Воранаўскага раёна. 18.15. "Візіт да пані". Сустрэча з актрысай Святланай Кузьміной. 18.50. "Залатая ліра". "Песняры": знаёмае і незнаёмае. 19.40, 21.30. "Дні і вечары" Акадэмічнага тэатра імя Якуба Коласа. Перадача 1-я і 2-я. 20.40. Калыханка. 21.00. Навіны. 22.35. "Маладая Беларусь". Музычна-спартыўнае свята, прысвечанае Дню незалежнасці Беларусі. 23.55. Пад купалам Сусвету. 24.00. Тэніс. Міжнародны турнір.

КАНАЛ "РОССИЯ".

6.30. Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.30. Звезды говорят. 7.35. Ритмика. 7.50. Требуются... требуются... 7.55. Ключевой момент. 8.05. "Святослав Рихтер. Эпизоды из жизни артиста". 8.25. Телегазета. 8.30. "Санта-Барбара". 9.40. Крестьянский вопрос. 10.05. "Милицейская хроника". 10.15. Музыкальный экспромт. 10.30. Торговый дом. 10.45. "Бременские музыканты". Мультсериал. 11.15. Новая линия. 15.05. "Артек собирает друзей". 16.20. Новая линия. 16.50. "Бегство с Юпитера". Худ. фильм. 3-я серия. 17.20. "Никто не забыт". 17.25. Наш сад. 17.55. Лидер-прогноз. 18.20. Караоке по-русски. 19.25. "Санта-Барбара". 20.20. "От форте до пьяно". Программа Ю.Мамина. 20.55. Чрезвычайный канал. 21.45. Клип-антракт. В.Байков. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.45. Вестник кинофестиваля. 23.00. Хроно.

ПОЛЬША - 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 Телепредставление для детей. 09 15 Маленькие сказки. 09 25 Гимнастика. 09 30 Лето с волшебником. 10 00 Новости. 10 10 "Морские сорванцы". Сериал пр-ва Новой Зеландии. 10 35 Братство игр и приключений. 11 00 "Репортер идет по следу". Сериал пр-ва Канады. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 Четверть часа на экране. 12 15 Жить безопасней. 12 30 Лето. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 20 Здоровье. 13 45 Тележурнал. 14 05 В райском саду. 14 20 Животные мира. 15 00 "Миллион за Лауру". Комедия пр-ва Польши. 16 30 Спортивный журнал. 16 45 Тележурнал. 17 00 Мультсериал. 17 25 Зеленым вверх. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Здоровье. 18 40 Като

НА ТЫДЗЕНЬ

лический журнал. 19 05 Голливудские волшебники. 19 30 "Папа майор". Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Жар тропиков". Сериал пр-ва Канады. 22 05 Документальный фильм. 23 15 Правительственный журнал. 00 00 Хозяйственные новости. 00 10 Документальный фильм. 01 00 Жизнь моя. 02 00 Публицистическая программа.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спортивная программа. 08 20 Утренний гость. 08 50 Апетит на здоровье. 09 00 Местная программа. 09 30 "Дети, заботы и мы". Сериал пр-ва США. 10 00 Грусть и мечты. 10 20 Документальный сериал. 10 45 Краковские легенды. 11 00 Клуб пана Рыся. 11 25 Мультсериал. 11 30 Тележурнал. 12 00 "Сегодня я тоже выиграл". Фильм пр-ва Италии. 13 40 Музыкальное лето. 13 50 Краковсие легенды. 14 00 Панорама. 14 20 Сегодня Ольштын. 16 00 Приветствие. 16 05 Спортивная студия. 16 30 Программа о животных. 17 00 Тележурнал. 17 30 Телетурнир. 18 00 "Залив Мэрлину". Сериал пр-ва Новой Зеландии. 18 45 Тележурнал. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Один из десяти. 20 35 Клуб пана Рыся. 21 00 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 35 "Товарищи по оружию". Фильм пр-ва Франции. 00 25 Тележурнал. 01 20 Панорама. 01 25 Концерт.

28 ЛІПЕНЯ, ПЯТНІЦА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

7.50. Эканамікст. 8.00. Люстэрка Сі-энэн. 8.15. "Галасы зямлі маёй". Дак. фільм. 8.35. "А таксама цырк". Фільм-канцэрт. 9.20. "Пра ката". Тэлефільм. 10.30. "Акаванга". Маст. фільм. 8-я серыя. 11.00. Урокі Наталлі Наважылавай. 11.30. "Плюмбум, ці Небяспечная гульня". Маст. фільм. 15.00, 18.00, 21.00, 23.00. Навіны. 15.10. "Выбар". Маст. фільм. 2-я серыя. 16.15. "Міхаіл Савіцкі". Дак. фільм. 16.45. "Відарыс". 17.25. "Шляхетны пансіён". Тэленарыс. 18.10. Толькі па пятніцах. (Гр.). 18.50. Дзённік Прынёмання. (Гр.). 19.10. Экалогія і мы. (Гр.). 19.40. "Чалавек на ўсе часы...". Тэленарыс. 19.55. "Маё каханне, мой смутак". Тэлесерыял. 20.25. Студыя "Эксклюзіў". Шалі. 20.35. Тэлеанонс. 20.40. Калыханка. 21.30. Музычны антракт. 21.45. Эканамікст. 21.55. Акалада. Гурт "Столлі". 22.25. Пад купалам Сусвету. 22.30. "Апошняя граната". Маст. фільм (ЗША).

КАНАЛ "РОССИЯ".

6.30. Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.30. Звезды говорят. 7.35. Ритмика. 7.50. Требуются... требуются... 7.55. Момент истины. 8.50. "Санта-Барбара". 9.40. Крестьянский вопрос. 10.05. Телегазета. 10.10. Музыкальный экспромт. 10.20. "Милицейская хроника". 10.30. Торговый дом. "Ле Монти". 10.45. "Бременские музыканты". Мультсериал. 11.15. Новая линия. 15.05. Там-там новости. 15.20. Праздник каждый день. 15.30. Кенгуру. 15.50. Месяцеслов. 16.20. Новая линия. 16.50. Дисней по пятницам. "Двойной обмен". Худ. фильм. 18.25. Мульти-пульти. 18.40. Горячая десятка. 19.25. Экран криминальных сообщений. 19.35. "Санта-Барбара". 20.30. "Городок". Развлекательная программа. 21.05. "К-2" представляет: "Перпендикулярное кино". 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.45. Вестник кинофестиваля. 23.00. "Не верь разлукам, старина". Ю.Визбор.

ПОЛЬША - 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 Телепредставление для детей. 09 15 Маленькие сказки. 09 25 Гимнастика. 09 30 Дошкольники дома. 10 00 Новости. 10 10 Сериал пр-ва Канады. 11 00 Сериал пр-ва США. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 У себя. 12 30 Лето. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Репортаж. 13 50 Евротуристика. 14 05 Состояние души. 14 20 Сумасшествие медицины. 14 35 Быть здесь. 15 00 "Молодые наездники". Сериал пр-ва США. 16 30 Спортивная программа. 16 40 Еврокорпус. 16 45 Спортивная программа. 17 00 Программа для самых маленьких. 17 25 Музыкальная программа. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Культурно-публицистический журнал. 18 40 Тележурнал потребителей. 19 00 Свидание втемную. 19 45 Тележурнал. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Бульвар заходящего солнца". Фильм пр-ва США. 23 05 Пульс дня. 23 20 Четверть часа. 23 35 Тележурнал. 00 05 Новости. 00 20 Беседа. 00 45 Будь человеком, товарищ. 00 55 "Вор". Фильм пр-ва США.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 20 Утренний гость. 08 50 Апетит на здоровье. 09 00 Местная программа. 09 30 "Полный дом". Сериал пр-ва США. 10 00 Грусть и мечты. 10 30 "Подводные приключения". Документальный ссериал. 10 45 Краковские легенды. 11 00 Программа для детей. 11 25 Мультсериал. 11 30 Гениальная эпоха. 12 00 "Сандокан". Сериал пр-ва Италии. 13 25 Тележурнал. 14 00 Панорама. 14 20 Сегодня... 16 00 Приветствие. 16 05 Мультсериал. 16 30 Школа лгунов. 17 00 "Нескучные дни". Сериал пр-ва США. 17 30 Военная программа. 18 00 "Залив Мэрлиноу". Сериал пр-ва Новой Зеландии. 18 50 Тележурнал. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Один из десяти. 20 35 Музыкальная программа. 21 00 Концерт. 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 35 Концерт. 23 10 "Полная луна над голубой рекой". Фильм пр-ва США. 00 40 Спортивная студия. 01 00 Панорама. 01 05 Музыкальное лето.

29 ЛІПЕНЯ, СУБОТА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

8.00. Эканамікст. 8.10. Люстэрка Сі-энэн. 8.25. Існасць. Духоўная праграма. 9.35. "Лёс мой і надзея — гэта ты, мастацтва". Тэлефестываль творчасці інвалідаў. 9.50. "Лулу — анёл кветак". Мультсерыял. 10.20. Здароўе. 10.50. Бон тон. 11.20. Алімпійская маладзёжныя дні Еўропы. 11.50. Калаж. 12.20. "Вандроўнік". Памяці альпініста Сяргея Жвірблі. 12.50. Адвакат. Па пісьмах у адрас праграмы. 13.20. Тэлеклуб "Гаў-гаў". 13.35. Мультфільм. 13.45, 15.15. "Забіць мужчыну". Тэлеспектакль. Частка 1-я і 2-я. 14.45. Шматгалоссе. 16.00. Клас-клуб. Госць праграмы — актрыса Лія Ахеджакава. 16.30. Трэці тайм. Футбольны агляд. 17.30. "Трапічная спёка". Маст. фільм. 18.30. Музычны салон Элеаноры Язерскай. Куміры і зоркі Амерыкі. 19.20. Фінансавы час. 19.35. Ваўчок-шоу. Парадыйна-забаўляльная праграма. 20.05. Міжнародныя спартыўныя навіны. 20.35. Калыханка. 21.00. Навіны. 21.30. Каралеўскае паляванне. 22.15. Людміла Гурчанка ў маст. фільме "Мая марачка". 23.35. Пад купалам Сусвету. 23.40. Відзьманявідзьма.

КАНАЛ "РОССИЯ".

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.25. Звезды говорят. 7.30. От "винта". 7.45. Первый дубль. 8.00. Виниловые джунгли. 8.30. Пилигрим. 9.15. Парламентская неделя. 10.00. "Никас Сафронов". Док. фильм. 10.25. "Как жить будем?" 11.10. "Тайна королевы Анны, или Мушкетеры тридцать лет спустя". Худ. фильм. 12.30. Звезды мирового экрана. 13.20. Де факто. 13.35. "Револьвер Мегрэ". Худ. фильм. 14.20. "Кино в августе". 14.30. В мире животных. 15.25. Фаэтон. Информационно-художественная программа. 15.55. Футбол. Чемпионат России. "Спартак" (Москва) — "Жемчужина" (Сочи). 17.55. Шарман-шоу. 19.25. "След дождя". Худ. фильм. 21.05. Совершенно секретно. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. Вестник кинофестиваля. 23.10. Программа "А". 0.10. "Ночной разговор". 0.15. "Декамерон". Мультфильм для взрослых. История 3-я.

ПОЛЬША - 1

08 00 Экологическая программа. 08 15 Из Польши. 08 30 Все об огороде. 09 00 Новости. 09 05 Агролиния. 09 30 Сериал пр-ва Австралии. 10 20 Программа католической редакции для детей. 10 45 Программа для детей. 11 30 Перец и ваниль. 12 00 "Охотник на крокодилов". Документальный сериал. 12 45 Черное и белое. 13 00 Новости. 13 05 Страна. 13 30 Тележурнал. 14 00 Рокрапорт. 14 30 Мультфильмы У. Диснея. 15 45 Тележурнал. 16 30 Животные мира. 17 00 "Билл Гоусби шоу". Сериал пр-ва США. 17 30 Тележурнал. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Культурно-публицистическая программа. 19 05 "День за днем". Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Морской волк". Фильм пр-ва США. 22 50 Танцевальный турнир. 00 20 Новости. 00 30 Спортивная суббота. 00 50 "Забытая". Фильм ужасов пр-ва США. 02 25 За границей реального. 03 35 Репортаж.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Баллады, песни, гимны. 08 30 Такие одинокие. 08 50 Урок языка глухонемых. 09 00 Мультсериал. 09 25 Приветствие. 09 30 Местная программа. 10 30 Путешествие во времени и пространстве. 11 30 Программа для детей. 12 30 Духи, замки, упыри. 13 00 "Ванильно-клубничное мороженое". Комедия пр-ва Франции. 14 35 Вторая программа. 14 50 Концерт. 15 35 Жизнь рядом с нами. 16 05 Сериал пр-ва США. 16 50 Концерт. 17 20 Приветствие. 17 30 Телетурнир. 18 00 Шанс на успех. 18 55 Розыгрыш лото. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 19 30 Семь дней - мир. 20 00 Телетурнир. 20 35 Программа для детей. 21 00 Концерт. 22 00 Панорама. 22 30 Слово на воскресенье. 22 35 Спортивная студия. 23 00 "Оттенки серого". Фильм пр-ва США. 00 30 Концерт. 01 00 Панорама. 01 05 Концерт.

30 ЛІПЕНЯ, НЯДЗЕЛЯ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

8.00. "Спявае Рафаэла Кара". Фільм-канцэрт. 8.50. "Конан і яго маладыя байцы". Мультсерыял. 9.20. Футбол. Таварыскі матч. Зборная Літвы і зборная Беларусі. 2-гі тайм. 10.10. Урокі Наталлі Наважылавай. 10.40. Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак. 11.00. Усё нармальна, мама. Забаўляльная праграма. 11.30. Арсенал. Праграма для вайскоўцаў. 12.00. Агмень. 12.20. Аўта-парк. 12.35. "Акно". Нядзельны канал дзіцячай творчасці. 13.35, 14.40. "Забіць мужчыну". Тэлеспектакль. Часткі 3-я і 4-я. 14.20. Партрэт у інтэр'еры. Генеральны дырэктар СП "Мінскінтэркапс" Т.Шчарбакова. 16.10. Пераможца. Спартыўна-забаўляльная праграма. 16.30. Тэлевізійны дом кіно. "Сузор'е-95". 17.25. Стыль. 17.45. Таямніцы свету. "Экспедыцыя". Навукова-папулярны серыял. 18.20. Камп'ютэрны палігон. 18.40. Абібок. 19.00. "Мядовы месяц". Конкурсная праграма для моладзі. 20.00. Рэзананс. 20.40. Калыханка. 21.00. Ток-шоу "Карамболь" з удзелам акцёрскай смя'і Яроменкаў. 21.35. Канцэрт Аляксандра Разенбаума ў Мінску. 22.35. Пад купалам Сусвету. 22.40. SOS. 22.45. "Няшчасны выпадак". Маст. фільм (Вялікабрытанія).

КАНАЛ "РОССИЯ".

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.25. Звезды говорят. 7.30. "Музыка часов", "Камея Гонзага". Док. фильмы. 8.00. Продленка. 8.30. Футбол без границ. 9.15. Доброе утро. "Завтрак для чемпионов". 9.45. Аты-баты... 10.15. "Консолидация". 10.20. Русское лото. 11.05. "Нежность". Худ. фильм. 12.30. Параллели. 12.45. Ваш партнер. "Российские железные дороги". 13.20. "Не вырубить...". 13.35. "Револьвер Мегрэ". Худ. фильм. 14.30. "Твои возможности, человек". 15.00. Чемпионат мира по автогонкам в классе "Формула-1". Гран-при Германии. 17.00. Волшебный мир Диснея. "Русалочка", "Новые приключения Винни Пуха". 18.00. Звездный дождь. 19.25. Сделано в Голливуде. "Рай". Худ. фильм. 21.25. У Ксюши. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. Коробка передач. 22.55. "Загадки любви". Программа Э.Радзинского. 23.25. Частная коллекция.

ПОЛЬША - 1

08 00 Сельское хозяйство в мире. 08 15 Неделя. 09 00 Записки. 09 30 Утренний киножурнал. 09 55 Астрономический журнал. 10 10 Программа для детей. 10 20 "Дорога в Авонлеа". Сериал пр-ва Канады. 11 15 В старом кино. 12 30 Голливудские волшебники. 13 00 Трансляция из Ватикана. 13 20 Комментарий. 14 00 Новости. 14 15 Телеконцерт пожеланий. 14 45 Антенна. 15 10 "Четыре танкиста и собака". Сериал пр-ва Польши. 16 05 Это только слух. 16 25 Золотые годы рокенд-рола. 16 50 Документальный фильм. 17 50 Тележурнал. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 Стоит посмеяться. 18 55 Сатирическая программа. 19 10 "Доктор Квинн". Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Улыбка судьбы". Сериал пр-ва США. 22 00 Концерт. 23 00 Правительственный журнал. 23 30 Спортивное воскресенье. 23 45 Близкие встречи. 00 20 "Четырнадцать станций". Фильм пр-ва Испании. 01 50 Музыкальная программа.

ПОЛЬША - 2

08 00 Эхо недели. 08 30 Фильм для глухих. 09 15 Слово на воскресенье. 09 20 Приветствие. 09 30 Местная программа. 10 30 Спортивная студия. 11 00 Отчизна. 11 15 Час с Ханной Барберой. 12 10 Телетеатр для детей. 12 55 Приключенческий фильм. 14 25 Спортивная студия. 15 20 Польская лига. 16 20 Тенисный турнир. 16 30 Репортаж. 16 55 Мотокросс. 17 50 "Радиороманс". Сериал пр-ва Польши. 18 20 Телетурнир. 18 45 Концерт. 19 45 Спортивная студия. 19 50 Местная программа. 20 00 Телетурнир. 20 35 Мультсериал. 21 00 Спортивная студия. 22 00 Панорама. 22 25 "30-е годы в Мельбурне". Сериал пр-ва Австралии. 23 35 Концерт. 00 15 Репортаж. 00 20 Концерт. 01 05 Панорама. 01 10 Концерт.

ПРАДАЕЦЦА

аўтамабіль "УАЗ-469" (кузаў ад "УАЗ-3151", рухавік ад "ГАЗ-34") з капітальнага рамонту.

Тэл. 33-46-14.

КІНАТЭАТРЫ ПРАПАНУЮЦЬ:

"ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"

21-24.07.

Сьмяротны саюз ці ўцёкі з зоны N 14 - 12.00, 16.30, 20.50
Прысяжны - 14.20, 18.40
Бэтмэн назаўсёды - 11.20, 15.20
Маскоўскія канікулы - 13.20, 17.20
Эратычныя прыгоды трох мушкецёраў - 19.10, 21.00

"ГРОДНА"

21-24.07

Адзін дома - 2 - 15.00, 17.00, 19.00, 21.00

"КОСМАС"

22-24.07

Не балбачы маме, што няня памерла! - 13.40, 15.30, 17.20, 19.10, 21.00

"ім. ПУШКІНА"

21.07

Нямя куды бегчы - 10.00, 13.40, 17.20
Ніколі не здавайся - 11.50, 15.30, 19.10
Дыскатэка - 21.00

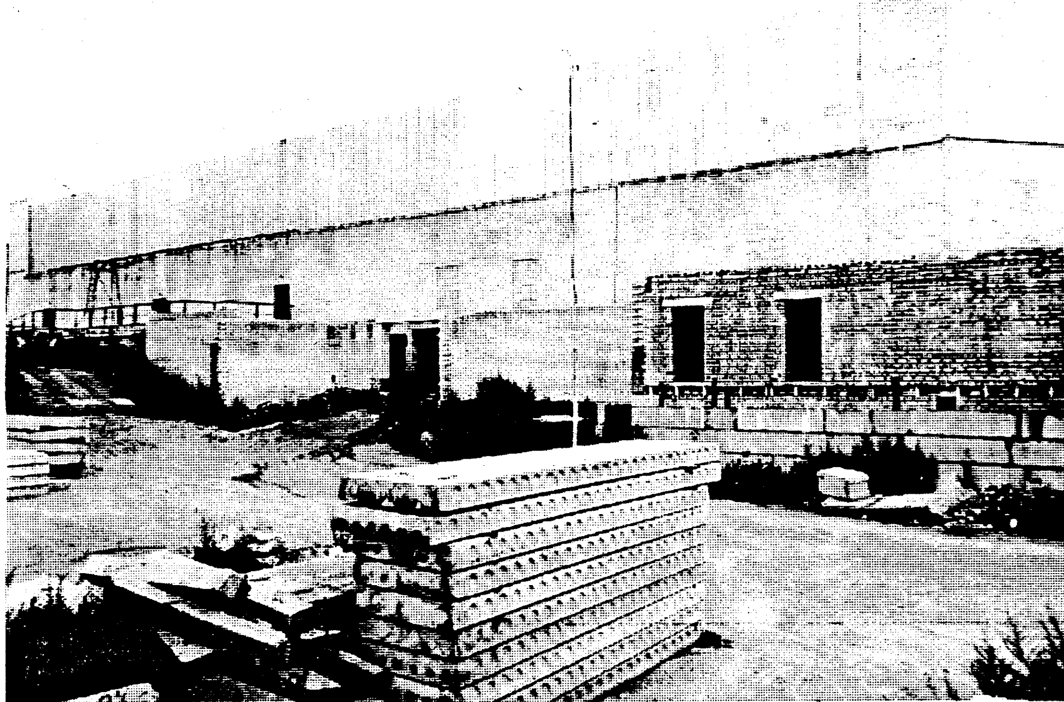

НЕ БАЛІЦЬ ГАЛАВА

Пазаўчора вырашылася пытаньне з фінансаваньнем хакейнага "Нёмана". Хакеісты і трэнеры могуць спакойна рыхтавацца да першынства Ўсходне-Эўрапейскай лігі, гульні якой, безумоўна, выклічуць вялікую цікавасьць гледачоў. Варта было б належным чынам падрыхтавацца да старту турніра і лядовы палац спорту. Але пра гэта, відаць, мала каму баліць галава.

Р.В.

Фатаграфаваў Я.ВАНЮКЕВІЧ.

КУБАК ЭЎРАПЕЙСКІХ ЧЭМПІЁНАЎ АДБУДЗЕЦЦА Ў ГОРАДНІ

У лютым 1996 года ў Горадні абдудзецца розыгрыш Кубка Эўрапейскіх чэмпіёнаў у групе па хакею на траве ў закрытых памяшканьнях.

Афіцыйнае пацьверджаньне гэтай інфармацыі прыйшло ў беларускую федэрацыю хакея на траве. Суперніцамі нашага "Рытму" ў падгрупе "А" будуць хакеісткі галандзкага "Гронінгена", чэскага "Метэора" і валійскага "Свансэа". У падгрупе "Б" згуляюць каманды "Штадэ" (Францыя), "Грассхопперс" (Швайцарыя), "Данчанка" (Расея) і "Ларэнцоні" (Італія). У складзе апошняга клубу гуляюць дзьве гарадзенкі - Раманенка і Чарных. Пераможцы падгрупаў у наступным годзе будуць выступаць у групе "А" Эўрапейскага хакея.

А пакуль да 31 ліпеня летнія хакеісткі знаходзяцца ў адпачынку. Бліжэйшы афіцыйны старт адбудзецца ў верасьні, калі стартуе адкрытае першынство Украіны, у якім разам з украінкамі і беларускамі гуляюць малдаванкі ды дзяўчаты з Азербайджану.

Вітаўт РУДНІК

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

А ДЗІЦЯ ПРЫ ЧЫМ?

Дастаўкай у бальніцу скончылася для трохмесячнага дзіцяці наведваньне яго маці былым мужам у вёсцы Отмінава Наваградзкага раёну. Зайшоўшы ў хату, ён учыніў скандал, у працэсе якога кінуў у жанчыну, якая трымала на руках сына, зьвязку ключоў. Яны трапілі ў галаву хлопчыку і паранілі яе.

ВА ЎСІМ ВІНАВАТЫ МАК

У вёсцы Тужаўляны Гарадзенскага раёну пры спробе зрэзаць макавыя галоўкі затрыманы жыхар Горадні, вадзіцель МП М. У яго канфіскавана 4 кілаграмы макавай саломкі, 2 шпрыцы і бутэлька з празрыстай вадкасьцю.

* * *

Прага нажывы падвяла таксама двух нідзе непрацуючых жыхароў Ваўкавыска, 1975 і 1971 гадоў нараджэньня. Яны праніклі на прысядзібны ўчастак пеньсіянера на хутары вёскі Палонка Сьвіслацкага раёну, дзе падчас крадзяжу расьлін масьліннага маку былі засьпеты гападаром і, пабіўшы яго, зьбеглі, але потым былі затрыманы.

* * *

Яшчэ горш скончылася ўсё для непрацуючага жыхара Горадні Г., які быў вымушаны зьвярнуцца ў траўмапункт з мноствам раненьняў шротам тулава і цемянной часткі галавы. Пацярпелы патлумачыў, што напярэдадні ён пайшоў з інфекцыйнай бальніцы, у якой знаходзіўся на лячэньні. І на адным з прысядзібных участкаў у вёсцы Лапенкі Гарадзенскага раёну, дзе ён зразаў мак, уладальнік участка стрэліў у яго з паляўнічай стрэльбы.

НЕЧАКАНЫ ПАВАРОТ ПАДЗЕЙ

Вяртаючыся з дыскатэкі каля дзьвюх гадзін ночы, жыхарка вёскі Шутавічы Е. наўрад ці адчувала небясьпеку. Але невядомая асоба з аўтамабіля стрэліла ў яе са зброі неўстаноўленага ўзору. З раненьнем шротам у вока пацярпелая зьмешчана ў бальніцу.

* * *

Лекаваецца таксама давядзецца падлетку з вёскі Хоцімічы і братам-блізьнятам з Кобрыня, якія прыехалі туды на канікулы. Бо ў выніку паджогу бляшанкі з порахам яны атрымалі апёкі твара і цела і дастаўлены ў бальніцу.

"ОСТАЛИСЬ ОТ КОЗЛИКА РОЖКИ ДА НОЖКИ"

Прыкладна на дзесяць гадзін пакінуў пеньсіянер з вёскі Дуброўля Лідзкага раёну ў садзе калгаса імя Мічурына на прывязі сваю цялушку. Калі вярнуўся - убачыў, што жывёла зарэзана, мяса скрадзена, на месцы засталіся ўнутранасьці, скура, галава. Зразумела, што ўчынілі гэта "ваўкі", але іншага кшталту.

ВЕДАЙ З КІМ П'ЕШ.

Праз паўтары гадзіны пасьля расьпіцьця з двума невядомымі сьпіртных напояў даволі зьвярнуцца ў міліцыю электрыку ГВА "Хімвалакно". Пасьля адыходу выпівакаў з кватэры, ён заўважыў зьнікненьне тэлевізара "Gold Star".

ЗЛОДЗЕЙ НЕ ЧАРНОБЫЛЬ, АЛЕ...

У чарговы раз пацярпела прыехаўшая ў Горадню жыхарка Маладэчна. Падчас паездкі ў маршрутным аўтобусе N 21, у яе з сумкі скрадзены кашалёк з 317 доларамі ЗША, 530 тысячамі рублёў і пасьведчаньнем пацярпелай ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС.

"НЕ ЎКРАДЗІ!"

Дарэмна забыліся пра гэтую запаведзь двое непрацуючых жыхароў Горадні М. і П., якія з чужога садовага ўчастка ля вёскі Караліно Гарадзенскага раёну выкапалі два мяхі бульбы. Прага нажывы прывяла іх за краты.

АДНАГО ПАДВЯЛА ЛЕСЬВІЦА, ДРУГОГА - "ЗЯЛЁНЫ ЗМЕЙ".

Жыхар вёскі Міцькавічы Ваўкавыскага раёну падчас рамонту падвала ў двары свайго дома ўпаў з паламанай лесьвіцы, ударыўся галавой аб бетонную падлогу. Ад атрыманай у выніку гэтага чэрапна-мазгавой траўмы, ён памёр у бальніцы.

* * *

Падзеньне каштавала жыцьця рабочаму Лідзкага завода электравырабаў. Вяртаючыся ў нецьвярозым стане, ён упаў на лесьвічнай пляцоўцы інтэрната і атрымаў траўму галавы, ад якой праз восем дзён памёр.

А.ДУК

ЛІПЕНЬ - СЯРЭДЗІНА ЛЕТА

Ліпень - сярэдзіна лета. Цьвітуць ліпы, цудоўны, непаўторны водар разыходзіцца навокал. Стаўшы пад дрэвам, калісь можна было чуць гудзеньне тысяч пчол, якія зьбіралі нектар, кабператварыць яго ў духмяны бурштынавы мёд. Цяпер, асабліва ў горадзе, пчолак зусім не відаць, адно восы, чмялі ды нейкія насякомыя пералятаюць з кветкі на кветку. Назвы, падобныя да беларускай, месяц мае ва ўкраінскай, польскай, славацкай, балгарскай мовах.

У сярэдзіне месяца сонца высока стаіць над гарызонтам, сярэднемесячная тэмпература паветра 17,8°С. Абсалютны максімум тэмпературы ў нашай краіне зафіксаваны ў Гомлі ў 1936 годзе - 38°С, абсалютны мінімум 1°С адзначаўся ў Любанскім раёне.

Сёлетні ліпень на Гарадзеншчыне сьпякотны, але прайшлі навальніцы, месцамі праліўныя дажджы. Крыху пахаладала.

У ліпені глебы награюцца найбольш моцна, у сярэднім да 22-23°С на паверхні. Працягласьць сьветлага часу сутак за месяц амаль 500 гадзін на поўдні і 526 на поўначы, сонечнага зьзяньня 272-294 гадзіны. Максімальная воблачнасьць бывае ўдзень, мінімум ноччу. Адносная вільготнасьць паветра 70-76%. Ліпень самы даждлівы месяц года, амаль палова дзён з дажджамі. Ападкаў 70-90 мм. Раз у 5 гадоў іх бывае больш за 100-130, раз у 10 гадоў - больш за 140-160 мм. Часам здараюцца і моцныя вятры, град.

Роскіт прыроды прыходзіцца на сярэдзіну лета, гэтай парой самыя частыя і працяглыя навальніцы. Але бывае і так, што многа дзён запар стаіць духата, суша, ні кроплі дажджу. Ноччу ж бачны водбліскі далёкіх маланак. Зарніцы, зараніцы, бліскавіцы, мілавіцы - так завуць у народзе начныя сполахі. Гэтае мялаўнічае відовішча часам працягваецца ўсю ноч. Бліскавіцы ахопліваюць палову неба, разьліваецца празрыстае чырванаватае сьвятло. У народзе такія ночы завуць "арабінавыя" ці "вераб'іныя". Гэта далёкія маланкі асьвятляюць атмасьферу і воблакі, грымотаў ня чутна з-за вялікай адлегласьці (ад 20 да 100 км).

Многа цяпла і вільгаці ў ліпені спрыяе буйному цьвіценьню канюшыны, гвазьдзікаў, чабару, ствятаяньніку, рамонкаў, васількоў, мяты палявой і інш. У стаячых вадаёмах актыўна размнажаюцца водарасьці і плывучыя расьліны. Працягваюць нераст уюны і верхаводкі. На шматлікіх кветках мітусяцца матылі, пчолы, чмялі, жукі, конікі. У лесе шмат птушынай моладзі, у канцы месяца птушкі замаўкаюць. Маладыя лісяняты і ваўкі выходзяць на паляваньне, падрастаюць зайчаняты другога памёту.

Месяц багаты на ягады: высьпяваюць суніцы, маліна, касьцяніцы, чырвоная бузіна, чарніцы, белыя, чырвоныя і чорныя парэчкі. У пачатку ліпеня цьвіце бульба, грэчка, лён, агародніна, у канцы месяца ідзе ўборка азімага жыта. У добрых гаспадароў-агароднікаў поўным ходам ідзе збор агуркоў, копка раньняй бульбы. Працягваецца збор лекавых расьлін.

Мужыку лета, што сьвятому рай.

Ліпень косіць і жне, доўга спаць не дае.

***

Хто ў ліпені на полі пацее, таго ўзімку і печка пагрэе.

***

Ліпень што спаліць агнямі, тое залье дажджамі.

***

Калі год сухі - купляй пчолку, калі мокры - кароўку.

7 ліпеня Івана (Яна) Купалы. Купальле - старажытнае сьвята, прымеркаванае да летняга сонцастаяньня, у гонар сонца, найвышэйшага росквіту ўсіх сіл прыроды. Назва "купальле" згадваецца ў летапісе 12 стагоддзя, старажытных беларускіх граматах.

На Купалу пачынай касьбу, прайдзі хоць першы пракос.

***

На Іванаву ноч зорна - будзе многа грыбоў.

***

Вялікая раса - ураджай агуркоў.

12 ліпеня ў праваслаўных дзень Пятра і Паўла - старажытнае земляробчае ствята ў беларусаў і іншых славянскіх народаў.

Пасьля Пятра лета хіліцца на восень.

***

"Салавей і зязюля пяюць да Пятра".

***

Прыйшоў Пятрок - адшчыпнуў лісток.

21-га Казанскай іконы Божай Маці. У народзе лічылася, што як "на Казанскую" пасьпелі чарніцы - пасьпела і жыта. Пачатак жніва.

А вось якія парады даюць старыя календары.

У гарачыню, каб ня так скора кісла малако, можна дасыпаць да яго крышачку соды.

***

Калі зязюля будзе кукаваць да самага Пятрова дня, то восень будзе добрая.

***

Завялыя кроп, пятрушку і інш., можна асьвяжыць у вадзе з воцатам.

***

На градах прыгінаюць пер'е, каб наліваліся цыбуліны.

***

Садовыя дрэвы добра родзяць, калі іх улетку падліваць гнаўніцай, або распушчаным у вадзе гноем.

Іван ДЗЯДОК.

«АБУТНІК» – НА ЎЗДЫМЕ

Другі тур нацыянальнага чэмпіянату па футболе выявіў групу адрыву ад "пелетону". Дэбютант лігі - МВКЦ здабыў яшчэ адну буйную перамогу,"расклаўшы" у гасьцях "Бабруйск" (5:0). Хет-трыкам вызначыўся Максім Рамашчанка, прадоўжыўшы традыцыю брата Міраслава. Падаецца на тое, што Рамашчанкі ў перспектыве змогуць стаць ударным "тандэмам" у зборнай нашай краіны.

Чэмпіён - менскае "Дынама" задаволіўся больш сьціплай перавагай у Магілёве над "Тарпеда"(2:0).

Першы гол пасьля вяртаньня з "зямлі абяцанай" запісаў на свой рахунак Юрый Шуканаў. Трэці пачэсны радок у турнірнай табліцы пасьля вікторыі над прагрэсуючым "Маладэчна" займае лідзскі "Абутнік" (так высока ён яшчэ не ўзьбіраўся). Перамогу азмрочылі толькі хамскія паводзіны лідзкай "тарсіды" - у адрозьненьне ад гульцоў заўзятары былі не на вышыні. "Нёман" тур прапускаў з-за таго, што сапернік - "Днепр" быў задзейнічаны ў Кубку Інтэртота. Магілёўцы глядзіцца ў гэтым розыгрышы няблага, згуляўшы апошні матч з французскім "Каннам" - 2:2. З такім жа лікам завяршылі свой спарынг у Слоніме нёманцы. У гарадзенцаў вызначыліся навабранец Уладзімір Сідараў (вядомы па выступах за шчучынскі "Аўтадрот") і Алег Сысоеў, які пакуль застаецца ў клубе.

У.ХІЛЬМАНОВІЧ

НАТУРАЛЬНЫ ПОСЬПЕХ НА ШТУЧНЫХ КАРТАХ

Зборная Беларусі ў турніры Кубка Дэвісу (другая ліга) адолела эстонцаў з лікам 5:0. Гонар краіны пасьпяхова абаранялі Аляксандр Швец (першая ракетка), Уладзімір Валчкоў і Максім Мірны. Перамогу абумовілі фактар сваёй пляцоўкі (адпаведна выбар тыпу пакрыцьця кортаў на карысьць сінтэтыкі) і больш разнастайны тэхнічны арсенал. Каманда замацавалася ў другім эшалоне і пры ўдалым лёсаваньні ў наступным сезоне мае шанцы трапіць у мацнейшы дывізіён. Сьпецыялісты адзначаюць відавочны прагрэс нашых тэнісістаў.

Х.КАМЕНСКІ

САМБІСТКІ З ЛІДЫ

Закончыўся чарговы чэмпіянат Эўропы па самбо. У складзе зборнай Беларусі вызначыліся дзяўчаты з Ліды. У вагавай катэгорыі да 48 кг. трэцяй была Ірына Багатка, а ў катэгорыі да 60 кг. срэбрны мэдаль атрымала Марына Дзякевіч. Трэніруе таленавітых спартсмэнак Міхась Кароза.

Яраслаў ГРЫНЬКЕВІЧ.

"ПАГОНЯ"
Рэдактар М.МАРКЕВІЧ.
Заснавальнік: культурна-асьветніцкі фонд "БАЦЬКАЎШЧЫНА".
Адрас рэдакцыі: 230023, г.Горадня, вул.Дамініканская, 1.
Тэлефоны: 45-29-96, 45-41-83.
E-mail: dimos@pagonia.belpak.grodno.by
Газета выдаецца па пятніцах 4 разы на месяц.
Пры перадруку спасылка абавязкова.
Індэкс 63124.
Гарадзенская абласная ўзбуйненая друкарня: 230003, г.Горадня, вул.Паліграфістаў,4.
Заказ 3169
Наклад 8936 паасобнікаў.
Нумар падпісаны да друку 20.07.95, у 16.00